
Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
-----------	-------------------------	----------------------	------------------

Beslispunt: bent u met bovenstaande aanpak?

transparant te zijn richting de EC over het risico dat de nieuwe
mijlpalen niet tijdens de looptijd van het HVP behaald worden,
nieuw bewindspersonenoverleg

Korte termijn-planning

Datum
20-02-2025

Onze referentie
2025- [redacted]

- [redacted] Sondering [redacted]
- Begin maart worden daar ook vervolgesprekken over gevoerd.
- Tegelijkertijd vinden er ambtelijk gesprekken plaats met sociale partners, waarbij het de verwachting is dat het vervolg van de BAZ onderdeel wordt van het **bestuurlijk overleg met sociale partners op 18 maart, en op 5 maart met zzp-organisaties**. Sociale partners hebben ons aangegeven de voorgestelde aanpassingen onacceptabel te vinden.
 - Ze vinden het **onacceptabel** omdat naar hun mening, op verzoek van uitvoerders, al heel veel water bij de wijn is gedaan ten opzichte van hun eerdere advies uit 2020 over de vormgeving;
 - Ze zijn **inhoudelijk (nog) niet overtuigd van de noodzaak voor het schrappen van de opt-out, ook na toelichting van de Belastingdienst**. Dat komt ook doordat in de uitgebrachte uitvoeringstoets niet naar voren wordt gebracht **waarom de opt-out onuitvoerbaar is**.
 - Analyse van sociale partners is dat het schrappen van de opt-out niet voortvloeit uit een technische onuitvoerbaarheid, maar juist een **politieke afweging vergt qua prioritering en fasering**.
 - Ze stellen dat de voorgestelde aanpassingen niet tot draagvlak onder zelfstandigen en (andere) sociale partners zal leiden.
 - Bij sociale partners is aangegeven dat hoogstwaarschijnlijk – om de HVP-mijlpalen te verschuiven – het noodzakelijk is om zelfstandigen met personeel te verzekeren, en dus niet te zoeken naar een uitzondering zodra dat uitvoeringstechnisch haalbaar zou zijn. **FNV toonde daarvoor begrip, VNO/NCW wil het waarschijnlijk onderdeel laten zijn van het BO**.
 - Waarschijnlijk zullen sociale partners dit ook per brief aan u kenbaar maken, en vervolgens ter sprake brengen in het bestuurlijk overleg.
- Het is de vraag of het geplande bestuurlijk overleg doorgang kan vinden, mede gezien de **perikelen bij FNV**.
- Het verzetten van dat BO heeft waarschijnlijk gevolgen voor de planning, omdat wij het thans voor ons zien dat in dat overleg de discussie over het verdere traject van de BAZ wordt afgehecht, waarna wij het wetsvoorstel gereed maken om wederom (ter herijking) aan de uitvoerders voor te leggen.
- **Indien rond 18 maart politiek en bestuurlijk de vervolgkoers is afgehecht, verwachten wij u kort daarna nog een aantal punten voor te leggen:**
 - **(Moment van sturen) Kamerbrief**. Na het afronden ⁶ Sondering ⁴ en gesprekken met sociale partners, ligt het in de ⁶ lade om de Kamer te informeren over de stappen die u zet in de uitwerking. Tijdens het CD Arbeidsongeschiktheid heeft u dit ook als toezegging gedaan. De Kamer heeft als toezegging genoteerd dat u de Kamer in de lente informeert. We sluiten niet uit dat een **eventuele brief rondom het schrappen van de opt-out langs de CSD/RSD/MR moet, waardoor naar verwachting deze brief pas op z'n vroegst in mei wordt verstuurd**.
 - **Openstaande inhoudelijke punten**. Bij de uitwerking van de BAZ staan er nog een aantal inhoudelijke punten open. Zo is in de voorbereiding op het BWO van 23 januari afgesproken dat een mogelijkheid wordt verkend om zelfstandig ondernemers die ook fors loon uit dienstbetrekking hebben, in de praktijk niet voor de BAZ te

T Nummer: 1 Auteur: [REDACTED] Onderwerp: Markering Datum: 11-3-2026 15:28:32

T Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: HighlightDatum: Onbepaald

bestuurlijk overleg met sociale partners op 18 maart, en op 5 maart met
zzp-organisaties.
onacceptabel
inhoudelijk (nog) niet overtuigd van de noodzaak voor het
schrappen van de opt-out, ook na toelichting van de Belastingdienst.
waarom de opt-out onuitvoerbaar is.
politieke afweging vergt qua prioritering en fasering.
FNV
toonde daarvoor begrip, VNO/NCW wil het waarschijnlijk onderdeel
laten zijn van het BO.
perikelen bij FNV.
Indien rond 18 maart politiek en bestuurlijk de vervolgkoers is afgehecht,
verwachten wij u kort daarna nog een aantal punten voor te leggen:

T Nummer: 3 Auteur: [REDACTED] Onderwerp: Markering Datum: 11-3-2026 15:29:58

T Nummer: 4 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: HighlightDatum: Onbepaald

rede om de Kamer
te informeren over de stappen die u zet in de uitwerking.
eventuele brief rondom het
schrappen van de opt-out langs de CSD/RSDD/MR moet, waardoor naar
verwachting deze brief pas op z'n vroegst in mei wordt verstuurd.

verzekeren. We werken deze punten op dit moment met uitvoerders uit, en leggen vervolgens aan u voor óf en zo ja hoe, dit in het wetsvoorstel moet worden verwerkt.

Datum
20-02-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Gesprek met het Verbond van Verzekeraars

- U heeft een brief ontvangen van het Verbond van Verzekeraars. In deze brief spreekt het Verbond zorgen uit over de ingezette route in het OCTAS-traject, en het schrappen van de opt-out in de BAZ.
- Naar de overtuiging van het Verbond mag en hoeft uitvoeringsproblematiek (verzekeringsartsen UWV, mogelijkheden Belastingdienst uitvoering opt-out) ¹ niet doorslaggevend te zijn bij de inrichting van het toekomstige stelsel van arbeidsongeschiktheid. Het Verbond heeft de overtuiging dat er meer proportionele oplossingen voorhanden zijn om de uitvoeringsproblematiek op te lossen.
- De volledige brief vindt u in bijlage II.
- Het Verbond verzoekt om op korte termijn met u over OCTAS en de BAZ in gesprek te gaan.
- Beslispunt: wij adviseren u om dit gesprek op korte termijn te voeren, zodat eventuele ideeën en aanpassingen naar aanleiding van dat gesprek kunnen worden meegenomen in de verdere uitwerking van de trajecten.
- Indien u akkoord gaat met een gesprek, zullen wij u daarop nader voorbereiden.

Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
-----------	-------------------------	----------------------	------------------

- niet doorslaggevend te zijn
- hoeft uitvoeringsproblematiek
- proportionele oplossingen voorhanden zijn om de uitvoeringsproblematiek op te lossen.
- dit gesprek op korte termijn te voeren,

TER BESLISSING

Aan

Minister van SZW

nota

Voortgang Wetsvoorstel Basisverzekering
arbeidsongeschiktheid zelfstandigen

Datum
01-04-2025

Onze referentie
2025- [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

Uiterlijk bij
28 maart 2025

Bijlage(n)
0

Aanleiding

Naar aanleiding van kritische uitvoeringstoetsen van UWV en Belastingdienst is gekeken op welke manier alsnog tot een **uitvoerbare, betaalbare en uitlegbare** verzekering gekomen kan worden, die ook voldoende politiek én maatschappelijk draagvlak heeft. Als onderdeel hiervan heeft u de afgelopen tijd meermaals met de uitvoeringsorganisaties, politieke partijen en stakeholders (sociale partners, zzp-organisaties en verzekeraars) gesproken. Dat proces is bijna afgerond.

Om het aangepaste wetsvoorstel gereed te maken voor de herijking van de uitvoeringstoetsen van UWV en Belastingdienst, leggen wij enkele **beslispunten** over de vormgeving aan u voor.

Geadviseerd besluit

- Beslispunt 1: bent u akkoord met het **verder uitwerken van de Baz mét opt-out**?
- Beslispunt 2: Bent u akkoord met het **niet opnemen van een uitzondering** voor de agrarische sector?
- Beslispunt 3: Bent u akkoord met het **hanteren van een wachttijd van twee jaar**?
- Beslispunt 4: Bent u akkoord om een **soepel terugvorderingsbeleid** te hanteren bij de Baz?
- [redacted]
Marktgevoelige informatie
- Indien u dit gewenst vindt, bespreken we deze beslispunten graag met u.

Toelichting

Stand van zaken wetsvoorstel, inhoud nota

- Op dit moment zijn we bezig met het gereed maken van het wetsvoorstel voor herijking van de uitvoeringstoetsen, om het vervolgens naar de Raad van State te kunnen sturen voor advisering. We **verwachten in de zomer het aangepaste wetsvoorstel naar de Raad van State te kunnen sturen**.
- Kritische uitvoeringstoetsen van UWV en BD hebben ons genoopt om te kijken op welke punten het wetsvoorstel aangepast kan worden om tot een uitvoerbare variant te komen. Het ging dan met name om 1) het mitigeren van de negatieve gevolgen van het pas later definitief vaststellen van de winst uit onderneming en 2) uitvoerbaar maken van de opt-out.
- Mede naar aanleiding van het BWO van 23 januari is de opdracht erbij gekomen om ook te kijken naar de mogelijkheid om een franchise op te

T	Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: HighlightDatum: Onbepaald	
	uitvoerbare, betaalbare en uitlegbare			
	beslispunten			
	verder uitwerken van de Baz met opt-			
	niet opnemen van een uitzondering			
	hanteren van een wachttijd van twee			
	soepel terugvorderingsbeleid			
	geen peildatum			
T	Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: (Unknown)	Datum: Onbepaald
	Akkoord met deze punten			

nemen waardoor hybride werkenden die voldoende inkomen ontvangen uit dienstbetrekking niet onder de kring van verzekerden vallen voor de Baz.

Datum
01-04-2025

- Dit heeft er toe geleid dat we nu voorstellen toe te werken naar een variant waarin de opt-out wordt behouden, geen uitzondering wordt opgenomen van de agrarische sector, de wachttijd wordt verlengd naar twee jaar en dat we nog nader de mogelijkheden van een franchise verkennen.
- Middels deze nota vragen wij uw akkoord op de eerste drie punten (behouden opt-out, geen uitzondering agrarische sector en wachttijd verlengen naar twee jaar), zodat we die al zoveel mogelijk in het wetsvoorstel kunnen verwerken. Daarnaast vragen wij uw akkoord op twee andere technische punten voor de uitwerking, dat gaat over een soepeler terugvorderingsbeleid en Marktgevoelige informatie
- Op een later moment leggen wij nog drie andere punten aan u voor. Deze punten vergen eerst nog nadere uitwerking, voordat wij u om akkoord vragen. Dat gaat dan om de exacte vormgeving van de opt-out, de uitwerking van de franchise en een aanvulling tot sociaal minimum. Zie onder kopje 'Overige onderwerpen waarover besluitvorming later volgt' voor een korte toelichting op deze punten.
- De vormgeving van het wetsvoorstel is nog niet helemaal gereed. Graag leggen wij op dit moment toch alvast enkele besluiten aan u voor, met het volgende doel:
 - Duidelijkheid op onderdelen, zodat we dit zo snel mogelijk in het wetsvoorstel kunnen verwerken. Dat is mede van belang in het licht van het HVP. Eerder bent u geïnformeerd dat de planning, met het oog op gewijzigde HVP-mijlpalen, op z'n minst krap te noemen is.
 - Richting voor een te schrijven brief aan de Kamer (zie hieronder).

Onze referentie

Kamerbrief.

- Eind november 2024 heeft u de TK geïnformeerd over de kritische uitvoeringstoetsen en de verkenning die u heeft gestart.
- Vervolgens heeft u in het Commissiedebat arbeidsongeschiktheid van 18 februari jongstleden 3 bevestigd dat u voornemens bent om de Kamer in de lente te informeren over de voortgang, ook inzake de uitvoerbaarheid van de opt-out.
- We verwachten dat we u de komende weken – in april – ook de laatste openstaande punten voor besluitvorming kunnen voorleggen. Daarna zijn we voornemens om te starten met het schrijven van de Kamerbrief, waarin u aangeeft wat verkend is, en welke wijzigingen u door gaat voeren.
- In de gedane verkenning naar een uitvoerbare variant hebben we goed samengewerkt met UWV en BD. Echter gaat pas uit de 4 daadwerkelijke herijkte uitvoeringstoetsen blijken of en onder welke voorwaarden de Baz op deze manier uitvoerbaar is. Bij de oorspronkelijke uitvoeringstoetsen was ook met name de mate waarin de uitvoerders knelpunten wegen niet vooraf voorzien. De gedane aanpassingen doen deels iets aan die knelpunten. Alleen het toevoegen van wetgeving van deze omvang zal altijd complexiteit toevoegen en daarnaast blijft een feit dat beide uitvoerders grote uitdagingen op het terrein hebben van capaciteit. Deze twee laatste punten zullen in ieder geval in de uitvoeringstoetsen tot uitdrukking komen.
- Gezien bovenstaande kan in de brief nog geen uitsluitsel gegeven worden over de uitvoerbaarheid en moet een stevig voorbehoud gemaakt worden. Desalniettemin adviseren we toch de Kamer nu te informeren, conform de door u gedane toezegging.
- 6 Een alternatief is dat we wachten tot de ontvangst van de herijkte uitvoeringstoetsen. Dit geeft ons de mogelijkheid om betere uitspraken te doen over de uitvoerbaarheid van de aangepaste variant. Echter dat brengt met zich mee dat we naar verwachting pas eind juli de Kamer informeren.

- 1 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
opt-out wordt behouden,
behouden, geen uitzondering
2025-0000075830
agrarische sector, de wachttijd wordt verlengd naar twee jaar en dat we
nog nader de mogelijkheden van een franchise verkennen.
- 1 Nummer: 2 Auteur: [REDACTED] Onderwerp: Markering Datum: 11-3-2026 15:12:36
[REDACTED]
- 1 Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
toegezegd dat u voornemens bent om de Kamer in de
lente te informeren over de voortgang,
de uitvoerbaarheid
- 1 Nummer: 4 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
daadwerkelijke herijkte
uitvoeringstoetsen
schrijven van de Kamerbrief, waarin u
aangeeft wat verkend is, en welke wijzigingen u door gaat voeren.
- 1 Nummer: 5 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald
Laat tempo uitwerken wetsvoorstel svp niet afhangen van (werken aan) kamerbrief en debat.

Wat mij betreft ook bespreekbaar om direct het wetsvoorstel aan te bieden (we weten immers wat de kamer vindt a.d.h.v. moties en eerdere debatten), dus niet
nog eerst een brief en debat hierover.
- 1 Nummer: 6 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
Een alternatief is dat we wachten tot de ontvangst van de herijkte
uitvoeringstoetsen. Dit geeft ons de mogelijkheid om betere uitspraken te
doen over de uitvoerbaarheid van de aangepaste variant. Echter dat brengt
met zich mee dat we naar verwachting pas eind juli de Kamer informeren.

Vormgeving van de regeling

Datum
01-04-2025

1) Opt-out en raming stabiliteitsbijdrage

Onze referentie
2025- [redacted]

- Politieke Sondering

Naar aanleiding van het BO van 18 maart met sociale partners is zodoende de Belastingdienst verzocht of en op welke manieren een opt-out toch uitvoerbaar te maken is.

- De Belastingdienst heeft de verwachting de **2** **verwachting dat de opt-out uitvoerbaar is, indien aan hun uitvoeringsvoorwaarden wordt voldaan.** We voeren met de Belastingdienst het gesprek over die voorwaarden. De belangrijkste voorwaarden zijn voornamelijk:
 - Dat een derde partij (vaststelt) dat er sprake is van een opt-out, waar de Belastingdienst van uit kan gaan (zodat de **BD niet inhoudelijk hoeft te beoordelen bij wie premie moet worden geheven**);
 - Dat het **overstapmoment** wordt beperkt tot 1x per jaar, namelijk per 1 januari.
- We hebben er vertrouwen in dat we (deels) tegemoet kunnen komen aan deze randvoorwaarden. We proberen nu met name te verkennen of het mogelijk is om eventuele ongewenste effecten van het missen van het jaarlijkse overstapmoment te mitigeren. We willen bijvoorbeeld een zelfstandige die lopende het jaar gaat ondernemen nog wel de keus geven om zich privaat te verzekeren.
- Alhoewel we de precieze aanpassingen aan de opt-out nader moeten uitwerken, vinden we het wenselijk om u al tussentijds te informeren over de huidige beelden rondom de opt-out, en u om een principekeuze te vragen om de precieze vormgeving nader uit te werken.
- **Beslispunt 1:** bent u akkoord met het verder uitwerken van een wetsvoorstel inclusief opt-out, waarvoor voor de opt-out geldt dat deze zoveel mogelijk voldoet aan de randvoorwaarden van de Belastingdienst?

Ter info: recente inzichten effect stabiliteitsbijdrage

- De opt-out naar een private verzekering is een onbekend fenomeen in de sociale zekerheid, en komt met een stabiliteitsbijdrage die als doel heeft – zoals de naam doet vermoeden – de publieke premie stabiel te houden. Met deze nota informeren we u ook over de meest recente inzichten die we hebben over het verwachte effect van de stabiliteitsbijdrage op de korte en lange termijn.
- In geval van een opt-out is de verwachting dat er **3** **risicoselectie** gaat optreden. Zelfstandigen met een **laag risico zullen vooral geneigd zijn om over te stappen naar een private verzekering om een ruimere dekking** te krijgen tegen dezelfde premie. Het gemiddelde arbeidsongeschiktheidsrisico van publiek verzekerden stijgt en daarmee ook de lastendekkende premie van de publieke verzekering. In theorie kan dit als gevolg hebben dat er een vliegwieleffect ontstaat en alleen de slechtste risico's overblijven wat de betaalbaarheid onder druk zet.
- Om dit vliegwieleffect te voorkomen is naast het stellen van voorwaarden aan het overgangsrecht en de opt-out in het wetsvoorstel opgenomen om een **stabiliteitsbijdrage te heffen.** Deze bijdrage wordt, conform eerdere besluitvorming, **geheven over de overgangspopulatie en de opt-out verzekerden en geïnd bij de verzekeraars.** De stabiliteitsbijdrage wordt zo vastgesteld dat er volledige risicoverevening plaatsvindt. Dat wil zeggen dat de publieke premie op hetzelfde niveau wordt vastgesteld als in de situatie dat er geen mogelijkheid tot opt-out is. Hierdoor wordt het verwachte selectie-effect op de publieke premie betaald door de zelfstandigen die de keuze

1	Nummer: 1	Auteur:	Onderwerp: Markering	Datum: 11-3-2026 15:14:40
---	-----------	---------	----------------------	---------------------------

1	Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-----------	-------------------------	----------------------	------------------

verwachting dat de opt-out
uitvoerbaar is, indien aan hun uitvoeringsvoorwaarden wordt voldaan.
BD niet inhoudelijk
hoeft te beoordelen bij wie premie moet worden geheven);
overstapmoment
Beslispunt 1: bent u akkoord met het verder uitwerken van een wetsvoorstel
inclusief opt-out, waarvoor voor de opt-out geldt dat deze zoveel mogelijk
voldoet aan de randvoorwaarden van de Belastingdienst?

1	Nummer: 3	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-----------	-------------------------	----------------------	------------------

risicoselectie
laag risico zullen vooral geneigd zijn om over te
stappen naar een private verzekering om een ruimere dekking
stabiliteitsbijdrage te heffen.
geheven over de overgangspopulatie en de opt-out
verzekerden en geïnd bij de verzekeraars.

maken om uit de verplichte publieke premie te stappen en blijft de betaalbaarheid van de publieke verzekering gewaarborgd.

Datum
01-04-2025

Onze referentie
2025- [redacted]

- Afgelopen jaren is samen met het Verbond van Verzekeraars gewerkt aan een model waarmee we een inschatting maken van het uitstappedrag van zelfstandigen, en waarmee we ramen hoe hoog de stabiliteitsbijdrage moet worden gegeven de verwachting dat meer zelfstandigen met gunstige arbeidsongeschiktheidsrisico's uitstappen.
- Eén van de inzichten is dat de private markt naar verwachting op de lange termijn (tientallen jaren in de toekomst) beperkt van omvang kan worden indien de private markt er niet in slaagt om verzekeringen in de markt te zetten, die voorzien in een behoefte van zelfstandigen aan een ruimere verzekering (of andere dienstverlening) dan de publieke basisverzekering. Of indien die behoefte beperkt blijkt.
- Doordat in het wetsvoorstel het 'zittend bestand' dat onder overgangsrecht niet verplicht publiek verzekerd wordt, meebetaalt aan de stabiliteitsbijdrage, kan de stabiliteitsbijdrage aanvankelijk relatief beperkt blijven zonder dat het principe van risicoverevening wordt losgelaten. Daarmee krijgt de private markt de kans om te bewijzen dat zij voorzien in een verzekeringsbehoefte onder zelfstandigen. Dat zullen we monitoren in de jaren na invoering van de BAZ.
- Verzekeraars zien graag meer garanties voor de lange termijn en willen de stabiliteitsbijdrage ook op korte termijn liefst verder verlagen. Op dit moment voeren we nog het gesprek met het Verbond op ambtelijk niveau en zullen we onze zienswijze over de vaststelling van de stabiliteitsbijdrage ook met FIN moeten afstemmen. Eerder heeft FIN aangegeven geen voorstander van te zijn om de stabiliteitsbijdrage 'te prudent' (in het voordeel van verzekeraars en zelfstandigen die graag de keuze willen maken voor een private verzekering) vast te stellen.
- Indien gewenst kunnen we dit nader toelichten in een gesprek.

2) Agrarische sector

- Politieke Sondering [redacted] Het niet uitzonderen van de agrarische sector betekent geen uitvoering wordt gegeven aan de bij de begrotingsbehandeling aangenomen motie Flach.
- Hier is voorsnog geen commentaar over gekomen vanuit [redacted], of door sociale partners. Wel heeft de LTO in een eerder stadium (waaronder bij de totstandkoming van het Pensioenakkoord) sterk gepleit voor een uitzondering voor de agrarische sector en heeft een Kamermeerderheid de motie Flach aangenomen.
- Eerder hebben we met u inzake het technisch verkennen van een uitzondering gedeeld:
 - Dat er in de systemen van de Belastingdienst een uitzondering zit – nodig voor landbouw- en bosvrijstellingen in de fiscaliteit – die het uitvoeringstechnisch mogelijk maakt een groep agrarische ondernemingen te onderkennen en daarmee eventueel uit te zonderen.
 - Dat het de vraag is of een dragende (juridische, beleidsmatige) rechtvaardiging kan worden gevonden voor een uitzondering. Als deze uitzondering overeen moet komen met de groep die de Belastingdienst in de systemen herkent, beperkt dat de mogelijkheden voor een dragende motivering.
- Een uitzondering voor de agrarische sector – voor zover deze juridisch en beleidsmatig te rechtvaardigen – compliceert de uitvoering en brengt een uitstralings-effect mee voor andere sectoren die een uitzondering wensen. We adviseren daarom, in lijn met de eerdere sondering, geen uitzondering te maken voor de agrarische sector.

1	Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
	betaalbaarheid van de publieke verzekering gewaarborgd. private markt naar verwachting op de lange termijn (tientallen jaren in de toekomst) beperkt van omvang kan worden indien de private markt er niet in slaagt om verzekeringen in de markt te zetten, 'zittend bestand' dat onder overgangsrecht niet verplicht publiek verzekerd wordt, meebetaalt aan de stabiliteitsbijdrage, kan de stabiliteitsbijdrage aanvankelijk relatief beperkt blijven zonder dat het principe van risicoverevening wordt losgelaten. meer garanties voor de lange termijn Eerder heeft FIN aangegeven geen voorstander van te zijn om de stabiliteitsbijdrage 'te prudent' (in het voordeel van verzekeraars en zelfstandigen die graag de keuze willen maken voor een private verzekering) vast te stellen.			
1	Nummer: 2	Auteur: [REDACTED]	Onderwerp: Markering	Datum: 11-3-2026 15:17:42
	[REDACTED]			
1	Nummer: 3	Auteur: [REDACTED]	Onderwerp: Markering	Datum: 11-3-2026 15:17:58
	[REDACTED]			
1	Nummer: 4	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
	uitzondering voor de agrarische sector en heeft een Kamermeerderheid de motie Flach aangenomen. uitvoeringstechnisch mogelijk k rechtvaardiging compliceert de uitvoering en brengt een uitstralingseffect mee voor andere sectoren			

- Beslispunt 2: Bent u akkoord met het niet opnemen van een uitzondering voor de agrarische sector?

Datum
01-04-2025

3) Wachttijd

Onze referentie
2025- [redacted]

- Uit de uitvoeringstoetsen van UWV en Belastingdienst kwam naar voren dat veel zelfstandigen geconfronteerd worden met onzekerheid, omdat hun inkomen pas op z'n vroegst een half jaar na het verzekeringsjaar definitief wordt vastgesteld. Het inkomen kan maximaal 5 jaar na het verzekeringsjaar definitief worden vastgesteld. Dit hebben we eerder het time lag-knelpunt genoemd.
- Met name aan de uitkeringskant kunnen de gevolgen voor zelfstandigen – als langdurig een voorschot wordt verstrekt op niet-definitieve gegevens – fors zijn. We hebben twee naar verwachting uitvoerbare mitigerende maatregelen gevonden waarmee die gevolgen kunnen worden beperkt. Namelijk door verlenging van de wachttijd naar twee jaar (waardoor naar schatting zo'n 50 tot 90% van de uitkeringen op basis van definitieve gegevens wordt gebaseerd). Ook kunnen de gevolgen voor een gedeelte beperkt worden door het terugvorderingsbeleid te versoepelen (zie volgend kopje).
 - Overigens kan het, als het inkomen bij afrekening lager blijkt te liggen en iemand niet ziek is geworden, ook een terugbetaling van teveel betaalde premies betekenen. Of als het inkomen hoger blijkt te zijn en iemand wel ziek is geworden een nabetaling van een extra uitkeringsbedrag.
- Naar aanleiding van de uitvoeringstoetsen is in het BWO van 23/1 besloten om te kijken of de wachttijd verlengd kan worden van 1 naar 2 jaar. Ten eerste om de kans te verkleinen dat op een later moment de uitkering (deels) terugbetaald moet worden doordat de winst uit onderneming pas later definitief wordt vastgesteld. Ten tweede om de uitvoering bij UWV minder te belasten: doordat er sprake is van een langere wachttijd zullen meer mensen al hersteld zijn op het moment van een mogelijke aanvraag en dus uiteindelijk geen aanvraag doen.
- Als gevolg van een langere wachttijd kan de premie verlaagd worden van 6,5% naar 5,6%: dit verhoogt de betaalbaarheid.
- Een nadeel van een langere wachttijd is dat men een langere periode moet overbruggen zonder inkomensondersteuning uit de Baz. Zelfstandigen zouden deze periode kunnen overbruggen met bijvoorbeeld een schenkkring, eigen vermogen of inkomen van de partner. Of door gebruik te maken van de opt out en voor een polis te kiezen met een kortere wachttijd. Daarnaast zijn we nog aan het kijken naar mogelijkheden om een inkomen van sociaal minimum gedurende de wachttijd te garanderen. Dit is één van de onderwerpen die wij op een later moment aan u voorleggen ter besluitvorming, zie ook verderop in de nota onder kopje 'Overige onderwerpen waarover besluitvorming later volgt'.
- Het verlengen van de wachttijd naar twee jaar verkleint het time-lag issue maar lost de problematiek niet volledig op. Er zullen nog altijd situaties zijn dat de winst uit onderneming van een verzekerde niet definitief vaststaat op het moment van de claimbeoordeling, echter wordt de kans daarop wel sterk verkleind.
- Uit de gesprekken met sociale partners blijkt dat [redacted] op-organisaties voorstander zijn van het verlengen van de wachttijd en werkgeversorganisaties neutraal. Werknemersorganisaties vinden dit een grote stap. Het advies van sociale partners uit 2020 ging uit van drie verschillende wachttijden, waarbij vanwege uitvoerbaarheid eerder is gekozen voor één wachttijd van één jaar. Naar nu twee jaar wachttijd gaan vinden zij in principe onwenselijk, maar zij kijken uiteindelijk naar de balans binnen het wetsvoorstel. In die zin lijken werknemersorganisaties deze wijziging te kunnen dragen; ze hebben na hun eerdere negatieve opstelling geen bezwaar tegen twee jaar wachttijd gemaakt in het bestuurlijk overleg van 18 maart.

 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

worden met onzekerheid,
verlenging van de wachttijd naar twee jaar (waardoor naar schatting zo'n 50
tot 90% van de uitkeringen op basis van definitieve gegevens wordt
gebaseerd),
winst uit onderneming pas later
definitief wordt vastgesteld. Ten tweede om de uitvoering bij UWV minder te
belasten:
langere wachttijd kan de premie verlaagd worden van
6,5% naar 5,6%: dit verhoogt de betaalbaarheid.
schenkring, eigen
vermogen of inkomen van de partner.

 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

zzp-organisaties voorstander
zijn van het verlengen van de wachttijd en werkgeversorganisaties neutraal.
Werknemersorganisaties vinden dit een grote stap.

- Wij adviseren om de wachttijd te verlengen naar twee jaar, vanwege de verschillende hierboven genoemde voordelen.
- Beslispunt 3: Bent u akkoord met het hanteren van een wachttijd van twee jaar?

Datum
01-04-2025

Onze referentie
2025- []

1) Terugvorderingsbeleid

- Omdat de grondslag van de uitkering is gebaseerd op de definitieve aanslagen van de Belastingdienst, en die pas vast staan (maximaal een aantal jaar) na het jaar waarin iemand ziek wordt, zal de uitkering mogelijk starten in de vorm van een voorschot, gebaseerd op de tot dan toe bekende gegevens.
- In het huidige conceptwetsvoorstel staat – conform de andere sociaalezekerheidswetten – dat alleen in een beperkt aantal situaties kan worden afgezien van terugvordering van de uitkering. Dat betekent dat iemand die een voorschot op een uitkering heeft gekregen die later niet of niet volledig wordt toegekend, in beginsel dat voorschot (deels) zal moeten terugbetalen.
- De grondslag van de uitkering wordt gebaseerd op 1) de winst uit onderneming in het kalenderjaar onmiddellijk voorafgaand aan het intreden van zijn arbeidsongeschiktheid of 2) de gemiddelde winst uit onderneming over de drie kalenderjaren onmiddellijk voorafgaand aan het intreden van zijn arbeidsongeschiktheid. Er wordt gekozen voor middeling (optie 2) indien de gemiddelde winst uit onderneming over de drie kalenderjaren hoger is dan de winst uit onderneming van het laatste kalenderjaar. Dit om rekening te houden met eventuele fluctuaties in het inkomen van zelfstandigen. In het geval middeling wordt toegepast bij het vaststellen van de uitkeringsgrondslag betekent het dat, ook in combinatie met een wachttijd van twee jaar, er over een groot deel al definitieve aanslagen bekend zijn. Dit mitigeert het risico al dat er grote bedragen teruggevorderd moeten worden.
- Er zijn verschillende situaties waarbij we specifiek voor de BAZ het terugvorderingsbeleid bezien:
- Groep 1 – onzekerheid over hoogte winst uit onderneming: Er is een groep zelfstandigen die weliswaar winst uit onderneming heeft genoten, maar ze hebben hun **verwachte winst te hoog ingeschat waardoor zij een te hoog voorschot hebben ontvangen**. Dat kan potentieel tot hoge terugvorderingen leiden. Doordat de uitkeringsgrondslag is gemaximeerd tot 143% WML speelt dit alleen **bij de groep met een inkomen (WUO) onder of net rond de maximale uitkeringsgrondslag**. Immers, als de winst uit onderneming boven de **maximale grondslag uitkomt, leidt een te hoog of te laag ingeschat inkomen aan WUO niet tot een andere uitkering in het geval de ingeschatte WUO ook al boven de maximale grondslag lag**.
 - a. Op dit moment achten we het niet wenselijk of passend om daar voor deze groep soepeler mee om te gaan, omdat dit ook een route kan bieden om op een oneigenlijke manier een hoger voorschot/uitkering te verkrijgen. Zo kan het financieel interessant zijn – als zelfstandigen zelf inschatten wanneer ze uitvallen – om een hogere winst op te geven dan daadwerkelijk wordt verwacht, zodat daar een hogere (langjarige) uitkering tegenover staat. In deze situaties achten we het risico op “gaming” te groot omdat onvoldoende gecontroleerd kan worden of de verzekerde de vooraf opgegeven winstgegevens in redelijkheid had kunnen verwachten. UWV kan binnen de kaders en voorwaarden van de huidige wetgeving voor deze groep maatregelen nemen zoals het treffen van een terugbetalingsregeling. Bij dringende redenen kan het UWV van terugvordering afzien.

4) Terugvorderingsbeleid

verwachte winst te hoog ingeschat waardoor zij een te hoog voorschot hebben ontvangen.

bij de groep met een inkomen (WUO) onder of net rond de maximale uitkeringsgrondslag. Immers, als de winst uit onderneming boven de maximale grondslag uitkomt, leidt een te hoog of te laag ingeschat inkomen aan WUO niet tot een andere uitkering in het geval de ingeschatte WUO ook al boven de maximale grondslag lag.

- Groep 2 – **Onzekerheid over kwalificatie van inkomsten:** Er zijn zelfstandigen die geen winst uit onderneming hebben genoten, terwijl ze dat wel hadden verwacht en waarop ook bij wijze van voorschot een uitkering is verstrekt. Dat voorschot is dan onverschuldigd uitgekeerd.

Datum
01-04-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

- A. Dit kan voorkomen als de betrokkene geen winst genoot, maar loon uit dienstbetrekking (bijvoorbeeld indien er sprake is van schijnzelfstandigheid).

In deze situatie vinden we **terugvordering van het voorschot niet onwenselijk, want de betrokkene krijgt daarvoor in de plaats recht op loondoorbetaling bij ziekte, ZW of WIA.**

- B. Dit kan voorkomen als de betrokkene geen winst genoot, maar resultaat uit overige werkzaamheden.¹ De betrokkene heeft dan geen recht op het voorschot, maar heeft ook geen recht op een ander vangnet zoals loondoorbetaling bij ziekte, ZW of WIA.

We adviseren om het **terugvorderingsbeleid voor deze laatstgenoemde specifieke situatie (groep 2 situatie B) te versoepelen. De terugbetalingsverplichting van deze groep is in verhouding tot de andere groepen potentieel zeer hoog omdat het** gaat om het terugbetalen van de gehele als voorschot betaalde uitkering. Daarnaast is deze situatie (veronderstelde WUO blijkt ROW) in verhouding tot de andere groepen vaak onvoorzienbaar voor de betrokkene zelf omdat, mits voldaan aan de verbonden voorwaarden, in de jaren vóór het intreden van arbeidsongeschiktheid er wél sprake was van winst uit onderneming en de betrokkene in die jaren dus wél onderdeel was van de kring van verzekerden. Om deze situatie (groep 2 situatie B) te voorkomen en/of de gevolgen hiervan te verzachten zijn verschillende mogelijkheden overwogen:

- a. Opt-in voor resultaatgenieters: dit houdt dat resultaatgenieters er voor mogen kiezen om zich te verzekeren op grond van de Baz.

Deze oplossingsrichting achten wij niet wenselijk omdat dit er naar verwachting in de praktijk toe zal leiden dat **loos resultaatgenieters met een groot risico op arbeidsongeschiktheid hiervoor zullen kiezen, wat de betaalbaarheid en de solidariteit van de verzekering onder druk zal zetten.**

- b. Hardheidsclausule voor UWV: dit houdt in dat UWV in bepaalde situaties mag afzien van terugvordering.

Hiervoor is niet gekozen omdat een hardheidsclausule wordt opgenomen voor onvoorziene onwenselijke gevolgen van beleid. In dit geval weten wij op voorhand al dat deze situatie gaat voorkomen en dat de **gevolgen onwenselijk zijn. Dus hebben wij een voorkeur om dit expliciet te regelen in dit wetsvoorstel en dit niet op te vangen via een algemene hardheidsclausule.**

- c. UWV kan afzien van terugvordering indien een zelfstandige ROW is gaan genieten terwijl hij in direct daarvóór (definitief vastgestelde) WUO-genoot. Hiermee kan voorkomen worden dat iemand redelijkerwijs kon denken verzekerd te zijn – er was immers een historie van WUO – terwijl dat later niet het geval blijkt te zijn.

Deze oplossingsrichting vinden wij het meest wenselijk en het passend. Wij willen voorkomen dat zelfstandigen die dachten winst uit onderneming te genieten, onverwacht onverzekerd blijken te zijn en een voorschot op de Baz-uitkering moeten terugbetalen. Zodende stellen wij voor om een soepeler terugvorderingsbeleid op te nemen die aansluit bij bovengenoemde optie.

¹ Resultaat uit overige werkzaamheden is een verzamelterm voor het inkomen dat geen loon uit dienstbetrekking is, noch winst uit onderneming. Enkele voorbeelden van zijn het incidenteel geven van gastcolleges of meedoen aan medisch onderzoek.

1	Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-----------	-------------------------	----------------------	------------------

onzekerheid over kwalificatie van inkomsten:
terugvordering van het voorschot niet onwenselijk,
want de betrokkene krijgt daarvoor in de plaats recht op loondoorbetaling bij
ziekte, ZW of WIA.
terugvorderingsbeleid voor deze laatstgenoemde
specifieke situatie (groep 2 situatie B) te versoepelen. De
terugbetalingsverplichting van deze groep is in verhouding tot de andere
groepen potentieel zeer hoog omdat het

1	Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-----------	-------------------------	----------------------	------------------

vooral resultaatgenieters met een
groot risico op arbeidsongeschiktheid hiervoor zullen kiezen, wat de
betaalbaarheid en de solidariteit van de verzekering onder druk zal zetten.
gevolgen onwenselijk
zijn. Dus hebben wij een voorkeur om dit expliciet te regelen in dit
wetsvoorstel en dit niet op te vangen via een algemene hardheidsclausule.
Deze oplossingsrichting vinden wij het meest wenselijk en het passend. Wij
willen voorkomen dat zelfstandigen die dachten winst uit onderneming te
genieten, onverwacht onverzekerd blijken te zijn en een voorschot op de Baz-
uitkering moeten terugbetalen.

- **1**ns voorstel is om het terugvorderingsbeleid te versoepelen waar de situatie van de zelfstandige voldoet aan de volgende cumulatieve voorwaarden, waarbij geldt dat deze voorwaarden op dit moment nog worden besproken met BD en UWV en hierdoor nog voor verandering onderhevig zijn en op basis daarvan verder worden geduid (geldt met name over voorwaarde d):
 - a. De zelfstandige heeft, op basis van voorlopige inkomensgegevens, een uitkering als voorschot ontvangen.
 - b. De zelfstandige genoot de drie jaren voorafgaand aan het jaar waarin de zelfstandige ziek werd, winst uit onderneming (en was dus verzekerd voor de Baz).
 - c. De zelfstandige blijkt uiteindelijk, op basis van definitieve gegevens in het jaar van ziek worden, geen winst uit onderneming genoten te hebben, maar wel resultaat uit overige werkzaamheden.
 - d. De zelfstandige heeft voldoende gedaan om zijn inkomen definitief te laten vaststellen.
- Wij kiezen om het soepeler terugvorderingsbeleid vorm te geven middels bovengenoemde voorwaarden om met name te bewerkstelligen dat op basis van zo objectief mogelijke gegevens aannemelijk is dat de betrokkene er bij de aanvraag van zijn uitkering van kon uitgaan, dat hij toen hij ziek werd, hij nog verzekerd was op grond van de Baz.
- Hoewel het voorschot niet wordt teruggevorderd zal de betrokkene naar de toekomst toe geen uitkering ontvangen. Wij achten het, gezien de gevolgen voor de betrokkene, onder de gestelde voorwaarden uitlegbaar dat, ten koste van die zelfstandigen die premie dienen af te dragen, over wordt gegaan tot kwijtschelding van het uit die premie bekostigde onverschuldigd uitbetaalde voorschot. Maar we achten het niet uitlegbaar dat, deze situatie ook leidt tot een potentieel, tot de AOW-gerechtigde leeftijd doorlopende uitkering voor de onverzekerde betrokken resultaatgenieter.
- Deze beoogde verruiming van het terugvorderingsbeleid zal uit de premie-inkomsten worden bekostigd. Naar verwachting is de groep die onder deze beoogde verruiming van het terugvorderingsbeleid valt zeer beperkt en zal de invloed op de uitgaven en de premiehoogte van de Baz verwaarloosbaar zijn.
- Beslispunt 4: Bent u akkoord om het terugvorderingsbeleid voor de groep zelfstandigen die later resultaat uit overige werkzaamheden bleek te hebben, te versoepelen?

Datum
01-04-2025

Onze referentie
2025- [redacted]

Marktgevoelige informatie

Waarom ook alweer overgangsrecht?

- Zelfstandigen kunnen worden **1** ontheven van de verzekeringsplicht voor de BAZ. Dat kan via de opt-out, of via privaat overgangsrecht.
- We vinden het gerechtvaardigd om zelfstandigen de keus te bieden om hun private verzekering **2** onder overgangsrecht te behouden, omdat ze een verzekering hebben afgesloten zonder dat ze rekening konden of moesten houden met de verplichte verzekering. Ze hebben dus een verzekering afgesloten die *daadwerkelijk aansloot bij hun individuele verzekeringsbehoefte*. In het huidige wetsvoorstel is opgenomen dat als de private verzekering voldoet aan bepaalde voorwaarden en de verzekerde kiest voor overgangsrecht de verzekerde is ontheven van de verzekeringsplicht tot de technische eindleeftijd van de private verzekering.

1 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Ons voorstel is om het terugvorderingsbeleid te versoepelen waar de situatie van de zelfstandige voldoet aan de volgende cumulatieve voorwaarden, waarbij geldt dat deze voorwaarden op dit moment nog worden besproken met BD en UWV en hierdoor nog voor verandering onderhevig zijn en op basis daarvan verder worden geduid (geldt met name over voorwaarde d): objectief mogelijke gegevens aannemelijk is dat de betrokkene er bij de aanvraag van zijn uitkering van kon uitgaan, dat hij toen hij ziek werd, hij nog verzekerd was op grond van de Baz. over wordt gegaan tot kwijtschelding van het uit die premie bekostigde onverschuldigd uitbetaalde voorschot. Wij achten het, gezien de gevolgen voor de betrokkene, onder de gestelde voorwaarden uitlegbaar dat, ten koste van die zelfstandigen die premie dienen af te dragen, over wordt gegaan tot kwijtschelding van het uit die premie bekostigde onverschuldigd uitbetaalde voorschot. Maar we achten het niet uitlegbaar dat, deze situatie ook leidt tot een potentieel, tot de AOW-gerechtigde leeftijd doorlopende uitkering voor de onverzekerde betrokken resultaatgenieter.

1 Nummer: 2 Auteur: [REDACTED] Onderwerp: Markering Datum: 11-3-2026 15:20:01

1 Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

ontheven van de verzekeringsplicht voor de BAZ. Dat kan via de opt-out, of via privaat overgangsrecht. onder overgangsrecht te behouden,

- De voorwaarden van het overgangsrecht zijn soepeler dan de voorwaarden van de opt-out. Bij de opt-out moet de premie en de dekking minimaal overeenkomen met de publieke verzekering. Bij het overgangsrecht mag de premie lager en de dekking op punten beperkter zijn dan bij de publieke verzekering. Wel moet er sprake zijn van een verzekering die een periodieke uitkering biedt tot ten minste de leeftijd van 55 jaar. De reden waarom we lagere eisen stellen, leggen we uit met een voorbeeld.
- Stel een metselaar in de bouw voor, die zich een tiental jaar geleden heeft verzekerd met de volgende kenmerken:
 - hij krijgt een uitkering als hij zijn beroep niet meer kan uitoefenen door arbeidsongeschiktheid (beroepsarbeidsongeschiktheid);
 - met een wachttijd van drie maanden;
 - hij krijgt als mogelijke uitkering bij volledige arbeidsongeschiktheid 80% van € 50.000;
 - Tegelijkertijd geldt voor hem dat zijn verzekering stopt bij het bereiken van de leeftijd van 62 (een zogeheten technische eindleeftijd). Dergelijke leeftijdsbeperkingen komen geregeld voor bij zware beroepen.

Deze persoon is na het afsluiten van de verzekering een aantal keer aan zijn rug geopereerd.

Zonder overgangsrecht zou deze persoon effectief de publieke verzekering in worden gedwongen en zijn private verzekering moeten opzeggen. Dit, terwijl de publieke verzekering niet goed aansluit bij de verzekeringsbehoefte, ondanks de beperkingen van de private verzekering; daarmee gaat het voorbij aan het doel van de Baz en wordt de keuze om de private verzekering voort te zetten ontnomen. Deze zelfstandige zal namelijk geen private opt-outverzekering kunnen afsluiten 1) vanwege zijn rugproblemen in het verleden en 2) omdat verzekeraars naar ons huidige inzicht veelal geen opt-outverzekering zullen aanbieden tot de AOW-gerechtigde leeftijd voor mensen in zware beroepen. Door de eerbiedigende werking van het overgangsrecht heeft deze persoon de keus: of publiek verzekerd worden, of zijn huidige private verzekering (die eigenlijk een ruimere dekking biedt, met uitzondering van de technische eindleeftijd) behouden.

Marktverstoringe/anticiperende effect

Datum
01-04-2025

Onze referentie
2025-

1	Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-----------	-------------------------	----------------------	------------------

voorwaarden van het overgangsrecht zijn soepeler dan de voorwaarden van de opt-out. Bij de opt-out moet de premie en de dekking minimaal overeenkomen met de publieke verzekering. Bij het overgangsrecht mag de premie lager en de dekking op punten beperkter zijn dan bij de publieke verzekering.

1	Nummer: 2	Auteur: [REDACTED]	Onderwerp: Markering	Datum: 11-3-2026 15:20:45
---	-----------	--------------------	----------------------	---------------------------

1

Datum
01-04-2025

Onze referentie
2025-

Overige onderwerpen waarover besluitvorming later volgt

- We verwachten dat we op een later moment nog drie grotere punten voorleggen voor besluitvorming
- In deze nota kondigen we deze punten alleen voor uw beeldvorming aan. Dat betreft de precieze vormgeving van de opt-out, het hanteren van een "franchise", en de verhouding tussen de BAZ en het sociaal minimum.
 - Zoals onder het kopje 'opt-out en raming stabiliteitsbijdrage' aangegeven moeten we de precieze aanpassingen, n.a.v. de gestelde randvoorwaarden van de Belastingdienst, nader uitwerken. Op een later moment leggen we de precieze uitwerking van deze aanpassingen aan u voor.
 - Vanuit de Staatssecretaris FBD en de Belastingdienst is het voorstel gedaan om te verkennen of zelfstandig ondernemers die ook fors loon uit dienstbetrekking hebben, in de praktijk niet voor de BAZ te verzekeren (de "franchise"). We verwachten over enkele weken dit punt gereed te hebben voor besluitvorming.
 - Er zijn zelfstandigen die dermate weinig winst hebben genoten voor arbeidsongeschiktheid (en anderszins geen inkomen hebben), dat zij een BAZ-uitkering krijgen die minder bedraagt dan het sociaal minimum. U en StasPI ontvangen binnenkort een nota over de te maken keuzes in een dergelijke situatie.

TER BESLISSING

Aan

Minister van SZW en Staatssecretaris

Datum
07-07-2025

Onze referentie
2025-

Opgesteld door

Uiterlijk bij
4 juli 2025

Bijlage(n)
1

nota

Wet basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen
en aanvulling tot sociaal minimum

Aanleiding

Na invoering van de wet Basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (hierna Baz) krijgen zelfstandigen na een wachttijd van twee jaar bij arbeidsongeschiktheid een uitkering van 70% van de winst uit onderneming gemaximeerd tot het minimumloon.¹ Doordat er sprake is van een wachttijd en de uitkering is gekoppeld aan de genoten winst uit onderneming wordt niet uitgesloten dat **2** gedens de wachttijdsfase en/of uitkeringsfase het huishoudinkomen van de zelfstandige onder het sociaal minimum uitkomt.² De huidige regelingen die als aanvulling kunnen dienen zoals de Toeslagenwet UWV (hierna TW), het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (hierna Bbz), de Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (hierna IOAZ) en de algemene bijstand, als laatste vangnet, sluiten door gestelde voorwaarden **niet volledig aan bij de doelgroep van de Baz.**³ Deze nota heeft als doel om tot een besluit te komen **of en zo ja op welke manier zelfstandigen met een Baz-uitkering een aanvulling moeten krijgen tot sociaal minimum.**

Beslispunten

1. Vindt u dat er in aanvulling op de huidige regelingen iets aanvullends geregeld moet worden zodat straks alle **4** zelfstandigen (in het eigen bedrijf doorwerkende) met een Baz-uitkering een aanvulling kunnen krijgen tot sociaal minimum? Zo ja, vindt u dat dit moet gelden voor de wachttijdfase, uitkeringsfase of voor beide fases?
2. Indien het antwoord op beslispunt 1 'ja' is voor de **wachttijdfase** bent u het er dan mee eens om verder te verkennen of het mogelijk is om de **levensvatbaarheidstoets in het Bbz te laten vervallen voor deze groep?**
3. Indien het antwoord op beslispunt 1 'ja' is voor de uitkeringsfase wat is uw voorkeursoptie om deze aanvulling te regelen en dienen wij verder te verkennen?
 - a. Een aparte (bijstands)regeling/sociale voorziening;
 - b. De TW openstellen voor Baz-gerechtigden

¹ In het wetsvoorstel wat is uitgegaan voor internetconsultatie is nog uitgegaan van een wachttijd van 1 jaar. Inmiddels is besloten dat de wachttijd op 2 jaar komt te liggen.

² Huidig sociaal minimum is de bijstandsnorm (70% WML voor alleenstaanden)

³ In deze nota wordt ingegaan op het wetsvoorstel Baz, de TW en verschillende regelingen in het gemeentelijk domein: algemene bijstand, Bbz en IOAZ. In de bijlage is ter achtergrond een tabel opgenomen met de meest relevante aspecten van de regelingen in het kader van dit vraagstuk.

1	Nummer: 1	Auteur:	Onderwerp: Markering	Datum: 11-3-2026 15:49:57
1	Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
	tijdens de wachttijdsfase en/of uitkeringsfase het huishoudinkomen van de zelfstandige onder het sociaal minimum uitkomt.2 niet volledig aan bij de doelgroep van de Baz.3 of en zo ja op welke manier zelfstandigen met een Baz-uitkering een aanvulling moeten krijgen tot sociaal minimum.			
1	Nummer: 3	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: (Unknown)	Datum: Onbepaald
	Graag breder gesprek hierover in beleidsstaf na het reces: - ik ben hier vooralsnog niet van overtuigd; voorstellen passen wellicht bij contractneutrale sociale zekerheid op langere termijn; - uitgangspunt moet blijven dat bijstand/bbz een vangnet blijft die het sociaal minimum waarborgt en bekostigt uit de algemene middelen; - de BAZ verbetert de inkomenszekerheid van zelfstandigen c.q. ondernemers tot op zekere hoogte verplicht; welke opties zijn er om aanvullend risico zelf te verzekeren dan wel om aanvulling tot sociaal minimum via (extra) premie af te dekken?			
1	Nummer: 4	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
	zelfstandigen (in het eigen bedrijf doorwerkende) met een Baz-uitkering een aanvulling kunnen krijgen tot sociaal minimum? wachttijdsfase levensvatbaarheidstoets in het Bbz te laten vervallen voor deze groep?			

Kernpunten

- Met de Baz hebben zelfstandigen straks na een wachttijd van twee jaar een **inkomensvoorziening bij arbeidsongeschiktheid**. Op dit moment hebben zelfstandigen alleen de **gemeentelijke regelingen** om op terug te vallen.
- Doordat er sprake is van een wachttijd en **de uitkering** is gekoppeld aan de **genoten winst** uit onderneming wordt niet uitgesloten dat tijdens de wachttijdsfase en/of uitkeringsfase het **huishoudinkomen van de zelfstandige onder het sociaal minimum uitkomt**.
- Door de gestelde eisen m.b.t. het stoppen van de onderneming, de levensvatbaarheid van de onderneming en de inkomens- en vermogenseisen komt **niet elke zelfstandige met een huishoudinkomen onder sociaal minimum in aanmerking voor de huidige gemeentelijke regelingen**.
- Met sociale partners is de afspraak gemaakt om bij de verdere vormgeving van de Baz hier nader naar te kijken, hier houden sociale partners sterk aan vast. Zij zijn van mening dat **zelfstandigen, net zoals werknemers, in principe een aanvulling tot sociaal minimum moeten krijgen zonder toepassing van een vermogenstoets**.⁴
- De fundamentele vraag is in hoeverre ondernemers het arbeidsongeschiktheidsrisico verplicht moeten afdekken. Met de Baz wordt dit na een wachttijd van twee jaar al **verplicht geregeld met als beschermingsniveau het oude inkomen**. Is dit voldoende of moet er voor de meest **kwetsbare zelfstandigen nog een extra beschermingsniveau**, naast de bestaande regelingen, geboden worden.
- De wachttijd van twee jaar moeten zelfstandigen zelf overbruggen. De zelfstandige die wegens ziekte (tijdelijk) niet kan ondernemen én zijn onderneming niet direct wil beëindigen komt niet in aanmerking voor een aanvulling tot sociaal minimum cf. de huidige gemeentelijke regelingen. Om de **optie open te houden dat zelfstandigen in de wachttijd kunnen re-integreren in de eigen onderneming kan worden overwogen om de levensvatbaarheidstoets in het Bbz voor deze groep te laten vervallen**. Zodat zelfstandigen met een **niet levensvatbaar bedrijf als gevolg van ziekte niet worden gedwongen om de wachttijd hun bedrijf te beëindigen om in aanmerking te komen tot een aanvulling tot sociaal minimum**.
- In de uitkeringsfase ontvangen zelfstandigen een **uitkering tot 70% van de genoten winst uit onderneming**. Deze uitkering kan lager uitkomen dan sociaal minimum. **Net zoals in de wachttijd geldt dat voor ondernemers die geen levensvatbaar bedrijf hebben en hun onderneming niet willen beëindigen ze niet in aanmerking komen voor de huidige gemeentelijke regelingen**. Indien de optie opengehouden wenst te worden dat zelfstandigen na de wachttijd in een niet levensvatbaar bedrijf kunnen re-integreren dan kan verder worden verkend of de **Toeslagenwet voor Baz-gerechtigden opengesteld kan worden of dat er een nieuwe gemeentelijke regeling hiervoor geïntroduceerd kan worden**.
- De uitkomst van bovenstaande besluitvorming wordt opgenomen in de memorie van toelichting van de wet Baz die rond de zomer naar de RvS wordt gestuurd. De precieze uitwerking van het genomen besluit willen we nader

Datum
07-07-2025

Onze referentie
2025-

⁴ Ter volledigheid dient wel opgemerkt te worden dat uitkeringsgerechtigden van een werknemersregeling met een aanvulling uit de TW een inkomen kunnen hebben onder het sociaal minimum, waardoor zij mogelijk moeten terugvallen op de Participatiewet waar wel vermogensgrenzen gelden.

1 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

inkomensvoorziening bij arbeidsongeschiktheid.

Met de Baz hebben zelfstandigen straks na een wachttijd van twee jaar een gemeentelijke regelingen huishoudinkomen van de zelfstandige onder het sociaal minimum uitkomt, genoten winst de uitkering niet elke zelfstandige met een huishoudinkomen onder sociaal minimum in aanmerking voor de huidige gemeentelijke regelingen. zelfstandigen, net zoals werknemers, in principe een aanvulling tot sociaal minimum moeten krijgen zonder toepassing van een vermogenstoets.⁴ verplicht geregeld met als beschermingsniveau het oude inkomen. kwetsbare zelfstandigen nog een extra beschermingsniveau, optie open te houden dat zelfstandigen in de wachttijd kunnen re-integreren in de eigen onderneming kan worden overwogen om de levensvatbaarheidstoets in levensvatbaarheidstoets in het Bbz voor deze groep te laten vervallen.

1 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

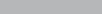
wachttijd hun bedrijf te beëindigen om in in de wachttijd aanmerking te komen tot een aanvulling tot sociaal minimum. uitkering tot 70% van de genoten winst uit onderneming. niet willen beëindigen ze niet in aanmerking komen voor de huidige gemeentelijke regelingen. Net zoals in de wachttijd geldt dat voor ondernemers die geen levensvatbaar bedrijf hebben en hun onderneming niet willen beëindigen ze Toeslagenwet voor Baz-gerechtigden opengesteld kan worden of dat er een nieuwe gemeentelijke regeling hiervoor geïntroduceerd kan worden.

regelen bij invoeringswet⁵, in de memorie van toelichting komt zodoende alleen de intentie van wat we willen regelen naar voren.

Datum
07-07-2025

Toelichting

Omvang van de potentiële doelgroep

Onze referentie
2025-

Op basis van een analyse van de Belastingdienst over de jaren 2019 tot en met 2021 is de inschatting dat in het geval de winst uit onderneming wegvalt (bijv. door ziekte) **15.000 zelfstandigen een huishoudinkomen hebben dat onder het sociaal minimum valt, terwijl zij nu nog boven het sociaal minimum uitkomen.**⁶ De kans dat iemand ziek wordt is klein, als daar rekening mee wordt gehouden dan is de inschatting dat het jaarlijks om grofweg 1.500 personen gaat die ziek worden.⁷ Deze groep zal zich ziekmelden en vanaf dat moment gaat de wachttijd van twee jaar lopen. **Gedurende de wachttijd zal een deel van de groep herstellen en hierdoor kortdurend met het huishoudinkomen onder het sociaal minimum uitkomen. In de wachttijd is er geen recht op een Baz-uitkering, de wachttijd zal moeten worden overbrugd door eigen getroffen voorzieningen (oa een schenkring), andere inkomsten, opgebouwd vermogen of gemeentelijke regelingen.** In het geval in de wachttijdperiode er geen (volledig) herstel plaatsvindt, komt deze groep mogelijk in aanmerking voor een Baz-uitkering. De verwachting is dat van grofweg de helft van de 65.000 mensen het huishoudinkomen weer boven het sociaal minimum uitkomt als gevolg van de Baz-uitkering. De **Baz zorgt ervoor dat zij na een wachttijd van twee jaar een adequate inkomensvoorziening in geval van arbeidsongeschiktheid hebben, wat aansluit bij één van de doelen van het wetsvoorstel.** Voor de resterende 30.000 personen (van de 65.000 personen) is de Baz-uitkering naar verwachting niet hoog genoeg om met het huishoudinkomen boven het sociaal minimum uit te komen, hoewel de Baz wel helpt om de inkomensterugval enigszins te dempen. Als dan wordt gerekend met de **gebruikte instroomkans voor de Baz-raming gaat het jaarlijks over ongeveer 170 zelfstandigen die de Baz instromen,** een uitkering ontvangen én waarvan het huishoudinkomen onder het sociaal minimum uitkomt, terwijl zij voor intreding van de arbeidsongeschiktheid een huishoudinkomen hadden boven het sociaal minimum.⁸⁹

Aansluiting wet Baz op de huidige regelingen

Beslispunt 1: *Vindt u dat er in aanvulling op de huidige regelingen iets aanvullends geregeld moet worden zodat straks alle zelfstandigen met een Baz-uitkering een aanvulling kunnen krijgen tot sociaal minimum? Zo ja, vindt u dat dit moet gelden voor de wachttijdfase, uitkeringsfase of voor beide fases?*

⁵ In de invoeringswet willen wij veelal de aanpalende wetgeving bij de Baz in invoeringswet regelen. Dat gaat dan met name om regelgeving rondom de aansluiting van de Baz op de bijstand, de aansluiting van de Baz op het arbeidsongeschiktheidspensioen en de grensoverschrijdende werking van de Baz.

⁶ Daarnaast zijn er op basis van dezelfde gegevens nu 118.000 zelfstandigen met een huishoudinkomen onder het sociaal minimum. Gedeeltelijk betreffen dit zelfstandigen die nu ook al ziek zijn en mogelijk in aanmerking kunnen komen voor de Baz en de eventuele aanvulling tot sociaal minimum.

⁷ Gebaseerd op eigen inzichten van SZW/FEZ op basis van verkregen gegevens over het verloop in de Ziektewet, die UWV heeft gebruikt voor het maken van ramingen voor de Baz.

⁸ SZW/FEZ gebruikt voor de raming van de uitkeringslasten van de Baz een gemiddelde instroomkans van 0,57%.

⁹ Doordat zelfstandigen voor de hoogte van de uitkering het inkomen over drie jaren mogen middelen is dit waarschijnlijk een overschatting, de verwachting is dat door gebruik te maken van inkomensmiddeling er minder huishoudens zijn waarvan het inkomen onder het sociaal minimum daalt.

1 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

65.000 zelfstandigen een huishoudinkomen hebben dat onder het sociaal minimum valt, terwijl zij nu nog boven het sociaal minimum uitkomen.⁶ Gedurende de wachttijd zal een deel van de groep herstellen en hierdoor kortdurend met het huishoudinkomen onder het sociaal minimum uitkomen. In de wachttijd is er geen recht op een Baz-uitkering, de wachttijd zal moeten worden overbrugd door eigen getroffen voorzieningen (oa een schenkkring), andere inkomsten, opgebouwd vermogen of gemeentelijke regelingen. Baz zorgt ervoor dat zij na een wachttijd van twee jaar een adequate inkomensvoorziening in geval van arbeidsongeschiktheid hebben, wat aansluit bij één van de doelen van het wetsvoorstel. gebruikte instroomkans voor de Baz-raming gaat het jaarlijks over ongeveer 170 zelfstandigen die de Baz instromen,

Fundamentele overwegingen

Onderliggende aan de vraag of bestaande regelingen voldoende zijn of dat aanvulling daarop wenselijk is hangt een fundamenteel vraagstuk; namelijk in hoeverre zelfstandigen het **ondernemersrisico rondom ziekte verplicht moeten afdekken**. Met de Baz wordt dit na een wachttijd van twee jaar al gedeeltelijk **verplicht geregeld** met als beschermingsniveau het oude inkomen. Is dit voldoende of rest er dan een ondernemersrisico voor vooral de kwetsbaarste zelfstandigen die niet volledig wordt gedekt door de Baz of bestaande gemeentelijke regelingen. Bijvoorbeeld omdat ze niet voldoen aan de vermogens- of inkomenseisen. Ook in ogenschouw genomen dat een aanvulling de mogelijkheid creëert dat een bepaalde groep zelfstandigen straks er qua inkomen op vooruit kan gaan als ze ziek raken, een extra aanvulling de complexiteit en de uitvoerbaarheid van het stelsel niet ten goede komt en de vraag is wie de rekening daarvoor betaalt (het collectief of de zelfstandigen zelf). Daar tegenover staat wat het **beschermingsniveau is wat je als overheid wil bieden aan zelfstandigen**, is het gerechtvaardigd dat dit **beschermingsniveau wellicht lager is** dan wat voor werknemers is geregeld?

Datum
07-07-2025

Onze referentie
2025- []

Bestaande regelingen waar zelfstandigen op kunnen terugvallen

Op dit moment zijn er al enkele regelingen waar de zelfstandigen op terug kunnen vallen als zij een deel van het inkomen kwijtraken. Dat blijft het geval als de Baz straks van kracht wordt. De eerste twee jaar van ziekte moeten zelfstandigen zelf overbruggen, anders dan bij werknemers is er geen **recht op doorbetaling van loon of een uitkering uit de Ziektewet**. Tijdens de wachttijd wordt beoogd om **zelfstandigen de kans te geven om te re-integreren in het eigen bedrijf**, ze kunnen hiervoor een **beroep doen op re-integratieondersteuning bij UWV** maar dat is niet verplicht. Als zelfstandigen de wachttijd doorlopen hebben en in aanmerking komen voor een Baz-uitkering, kunnen zelfstandigen tot de AOW-leeftijd een Baz-uitkering ontvangen.

De zelfstandige kan zowel tijdens de wachttijd als tijdens de uitkeringsfase een beroep doen op de **gemeentelijke regelingen**, zie voor een overzicht van de verschillende regelingen de tabel in de bijlage:

- De zelfstandige kan terugvallen op de **algemene bijstand**. Hiervoor dient **het eigen bedrijf beëindigd te zijn**;
- De zelfstandige kan **terugvallen op het Bbz¹⁰** bij voortzetting van het bedrijf. Hiervoor dient het bedrijf levensvatbaar te zijn.
- De zelfstandige kan terugvallen op de **IOAZ bij beëindiging van het bedrijf**. Hiervoor dient het bedrijf binnen 1,5 jaar na de IOAZ-aanvraag te zijn beëindigd. Bij de recente voorjaarsbesluitvorming is besloten om de IOAZ uit te faseren en zodoende zal vanaf 2028 er geen nieuwe instroom meer plaats kunnen vinden in de IOAZ;

Het is mogelijk dat de Baz-doelgroep niet altijd terug kan vallen op de huidige regelingen. Dit komt door het volgende:

- Om in aanmerking te komen voor de Baz hoeft de eigen onderneming niet beëindigd te worden, zo blijft de **route openstaan om te re-integreren in het eigen bedrijf**. Om in aanmerking te komen voor de Bijstand en het IOAZ moet het bedrijf **(op termijn) beëindigd worden**. Enkel het Bbz biedt

¹⁰ De zelfstandige kan ook terugvallen op het Bbz bij beëindiging van het bedrijf en voortzetting van het bedrijf als startende zelfstandige. Voor deze nota zijn deze twee vormen van het Bbz minder van belang en abstraheren wij hiervan.

1 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

ondernemersrisico rondom ziekte verplicht moeten afdekken. Met de Baz wordt dit na een wachttijd van twee jaar al gedeeltelijk verplicht geregeld
beschermingsniveau is wat je als overheid wil bieden aan zelfstandigen,
beschermingsniveau wellicht lager is
Bestaande regelingen waar zelfstandigen op kunnen terugvallen

1 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

recht op doorbetaling van loon
of een uitkering uit de Ziektewet. Tijdens de wachttijd wordt beoogd om zelfstandigen de kans te geven om te re-integreren in het eigen bedrijf, beroep doen op re-integratieondersteuning bij UWV
gemeentelijke regelingen,
algemene bijstand.
het eigen bedrijf beëindigd te zijn;
terugvallen op het Bbz10
IOAZ bij beëindiging van het bedrijf.
Het is mogelijk dat de Baz-doelgroep niet altijd terug kan vallen op de huidige regelingen. Dit komt door het
route openstaan om te re-integreren in
het eigen bedrijf. Om in aanmerking te komen voor de Bijstand en het
(op termijn) beëindigd worden.

- arbeidsongeschikte zelfstandigen de mogelijkheid om het bedrijf voor te zetten als het bedrijf levensvatbaar is.
- Om in aanmerking te komen voor de Baz hoeft het bedrijf niet levensvatbaar te zijn, terwijl dit wel een eis is om in aanmerking te komen voor het Bbz. Er zijn situaties denkbaar waarbij een zelfstandige graag wil re-integreren in het eigen bedrijf maar het bedrijf niet levensvatbaar is vanwege de persoonlijke situatie van de zelfstandige. De zelfstandige kan dan enkel ondersteuning krijgen via de bijstand als hij zijn bedrijf beëindigt.
 - De Baz kent geen leeftijdscriterium, terwijl enkel zelfstandigen die 55 jaar en ouder zijn in aanmerking komen voor de IOAZ.
 - Er is geen urencriterium in de Baz, terwijl het Bbz en de IOAZ dit wel hanteren.¹¹
 - Recht op een Baz-uitkering kan tot de AOW-gerechtigde leeftijd lopen. Terwijl ondersteuning vanuit het Bbz tijdelijk is, in principe voor 12 maanden. Dat sluit ook al niet aan op de wachttijd van 24 maanden van de Baz.

Datum
07-07-2025

Onze referentie
2025- []

Vermogens- en inkomenseisen in bestaande regelingen

Sociale partners eisen dat zieke zelfstandigen in de wachttijd en uitkeringsfase van de Baz een aanvulling tot sociaal minimum krijgen zonder het toewerpen van een vermogenstoets. Bestaande gemeentelijke regelingen waar zelfstandigen een beroep op kunnen doen, kennen deze vermogenseisen wel. Hiervoor is bewust gekozen; het zijn immers sociale (laatste) vangnetregelingen. Ten eerste omdat dit aansluit bij de solidariteit en samenhang. Als de eisen afgeschaft worden zal de solidariteit onder druk komen te staan. Ten tweede geldt dat bij doorwerkende zelfstandigen de ondersteuning tijdelijk moet zijn anders wordt het mogelijk structurele staatssteun (dit doorkruist de zuivere concurrentieverhoudingen in NL). Ten derde blijkt uit onderzoek n.a.v. de Tozo dat bij inkomensondersteuning aan zelfstandigen met relatief weinig inkomen en lage financiële buffers (in de vorm van liquide middelen) inkomensondersteuning gericht is als deze door middel van een inkomen- en vermogenstoets wordt verleend.¹² Indien voor de Baz-doelgroep binnen de gemeentelijke regelingen wordt afgeweken van de vermogensgrenzen is het met het oog op het gelijkheidsbeginsel de vraag of dit ook niet moet gelden voor andere groepen binnen die regeling of zelfs voor andere regelingen binnen het gemeentelijk domein.

De volgende vragen liggen onder het beslispunt of huidige regelingen voldoende aansluiten en of het wenselijk is om tijdens de wachttijdfase en/of uitkeringsfase iets aanvullends te regelen:

- Is het gewenst om zelfstandigen die in de wachttijd (tijdelijk) geen levensvatbaar bedrijf hebben door ziekte te verplichten om het bedrijf te beëindigen zodat er recht kan ontstaan op een aanvulling van het inkomen tot sociaal minimum?
- Moet na een wachttijd van 2 jaar nog steeds de mogelijkheid opengelaten worden dat de zelfstandige kan re-integreren in de eigen onderneming of is het gerechtvaardigd dat de zelfstandige zijn bedrijf dient te beëindigen

¹¹ Het urencriterium houdt in dat als voorwaarde om in aanmerking te komen de zelfstandige minimaal 1.225 uur werkzaam te zijn in de onderneming. Hiermee wordt tot uitdrukking gebracht dat de uitoefening van het bedrijf of beroep een reëel karakter dient te hebben. ook wordt voor de uitvoeringspraktijk een duidelijker afbakening bereikt.

¹² Benedikt Vogt, Leonie Gercama, CPB - december 2023, Een economische analyse van de Tozo-regeling, Den Haag.

 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

bedrijf
bedrijf niet levensvatbaar
voor het Bbz.

 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Sociale partners eisen dat zieke zelfstandigen in de wachttijd en uitkeringsfase van de Baz een aanvulling tot sociaal minimum zonder het toewerpen vermogenstoets.
solidariteit en samenhangigheid.
doorwerkende zelfstandigen de ondersteuning tijdelijk moet zijn anders wordt het mogelijk structurele staatssteun (dit doorkruist de zuivere gerichter is als deze door middel van een inkomen- en vermogenstoets wordt verleend.¹²
gelijkheidsbeginsel de vraag of dit ook niet moet gelden voor andere groepen binnen die regeling of zelfs voor andere regelingen binnen het gemeentelijk domein.

 Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

zodat er recht kan ontstaan op een aanvulling van het inkomen tot sociaal minimum?
zelfstandige kan re-integreren in de eigen onderneming of
zelfstandige zijn bedrijf dient te beëindigen

en op die manier te allen tijde kan terugvallen op de algemene bijstand als laatste vangnet?

- Is het gewenst om zelfstandigen, anders dan werknemers, in alle gevallen een vermogenstoets op te werpen als het gaat om aanvulling tot sociaal minimum (aangezien bij de TW waar werknemers een beroep op kunnen doen geen sprake is van een vermogenstoets)?

Datum
07-07-2025

Onze referentie
2025- []

Opties voor aanvulling tot sociaal minimum

Beslispunt 2 en 3: *Indien een aanvulling naast de bestaande regelingen gewenst is – tijdens de wachttijd en/of uitkering – welke optie heeft dan de voorkeur?*

NB1: Deze notitie bevat de opties die beleidsmatig de voorkeur genieten en zijn nog niet met VNG of UWV besproken. Na besluitvorming dienen de opties verder uitgewerkt te worden ook met oog op budgettaire, juridische en uitvoeringstechnische aspecten, ook in samenspraak met VNG en/of UWV. Tijdens deze uitwerking kan er nog tegen bezwaren of knelpunten aangelopen worden waardoor de optie toch niet geschikt blijkt. Een conclusie kan dan zijn dat er toch naar andere opties of oplossingen gezocht dient te worden.

Bij de verschillende opties spelen twee algemene aandachtspunten die voor elke hierna beschreven optie geldt:

- Indien de aanvulling tot sociaal minimum wordt ingeregeld via het gemeentelijke domein zal er gegevensuitwisseling plaats moeten vinden tussen UWV en de gemeente zodat gemeenten kunnen vaststellen dat er daadwerkelijk sprake is van een Baz-uitkering en er recht ontstaat op een aanvulling. Ook voor andere regelingen hebben gemeenten en UWV met elkaar contact dus dit zou in principe mogelijk kunnen zijn.
- Het wetsvoorstel bevat een mogelijkheid voor zelfstandigen om in plaats van aansluiten bij de publieke verzekering, zich te verzekeren op de private markt (opt-out). Bekeken moet worden of ook privaat verzekerden aanspraak moeten kunnen maken op de aanvulling tot sociaal minimum. Hier zijn meerdere opties voor die mogelijk tot extra druk zorgen bij UWV en/of gemeenten of waarbij private verzekeraars invloed kunnen uitoefenen wanneer zelfstandigen in aanmerking kunnen komen voor deze verzekering. Voor nu wordt bij de verschillende opties hier niet nader op ingegaan, maar dit betreft nog een uitzoekpunt bij elke genoemde optie in het geval er een mogelijkheid blijft tot opt-out.

Financiën

Het uitgangspunt van de Baz is dat deze budgetneutraal wordt vormgegeven. Dat houdt in dat tegenover de uitgaven een lastendeekkende premie staat die door verzekerde zelfstandigen wordt betaald. Bestaande aanvullingen tot het sociaal minimum worden bekostigd uit algemene middelen. De vraag is of het gerechtvaardigd is om de kosten van een eventuele aanvulling tot sociaal minimum voor zelfstandigen te bekostigen via de premie en niet uit algemene middelen. Als de conclusie is dat deze kosten via algemene middelen bekostigd moeten worden, moet er dekking worden gezocht.

Door invoering van de Baz zullen er zelfstandigen zijn die straks recht hebben op een Baz-uitkering en daardoor geen of minder aanspraak hoeven te doen op gemeentelijke regelingen. Hiervoor is een inverdieneffect op de algemene bijstand van circa € 160 miljoen geraamd. Dit betreft een grove indicatie aangezien er niet veel informatie voor handen is over het aantal (gewezen) zelfstandigen die een beroep doen op gemeentelijke regelingen. Indien een keuze is gemaakt of en op

1 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

zelfstandigen, anders dan werknemers, in alle gevallen
een vermogenstoets op te werpen als het gaat om aanvulling tot sociaal
minimum
geen sprake is van een vermogenstoets)?
waar werknemers
NB1: Deze notitie bevat de opties die beleidsmatig de voorkeur genieten en zijn
nog niet met VNG of UWV besproken.
tegen bezwaren of knelpunten aangelopen
opties of oplossingen gezocht dient te worden.

1 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

budgetneutraal wordt vormgegeven.
lastendeekkende premie staat
gerechtvaardigd is om de kosten van een eventuele aanvulling tot sociaal
minimum voor zelfstandigen te bekostigen via de premie en niet uit algemene
middelen.

welke manier een aanvulling tot sociaal minimum wordt ingericht moet hier nader naar worden gekeken in samenspraak met FEZ. Hierbij geldt dat kosten die hoger zijn dan de structurele besparing op de bijstand gedekt moeten worden.

Datum
07-07-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Tijdens de wachttijd – Versoepelen toegangseis in het Bbz voor de Baz-doelgroep
Beslispunt 2: Indien een aanvulling naast de bestaande regelingen gewenst is tijdens de wachttijd bent u er dan mee eens dat de intentie moet zijn om de levensvatbaarheidstoets in het Bbz te laten vervallen?

Het Bbz geeft voor een maximale periode van 36 maanden ondersteuning aan zelfstandigen indien het bedrijf levensvatbaar is. Ten tijde van de Wet Arbeidsongeschiktheidsverzekering Zelfstandigen (hierna WAZ) kende het Bbz een toegangsbepaling voor zelfstandigen die in de wachttijdfase, destijds 12 maanden, van de WAZ zaten. Totdat er een beslissing was genomen inzake de WAZ konden zelfstandigen een beroep doen op het Bbz voor een (aanvulling van het) inkomen tot aan het sociale minimum. Vanwege het beëindigen van de WAZ is deze bepaling uit het Bbz gehaald.

Het is mogelijk om samen met VNG en gemeenten te verkennen of deze bepaling weer opgenomen kan worden in het Bbz. Concreet betekent dit dat de levensvatbaarheidstoets niet van toepassing is op de zelfstandige die zich bij het Bbz meldt tijdens de wachttijd van de Baz. De Baz-doelgroep komt enkel in aanmerking voor de uitkering levensonderhoud en niet voor het bedrijfskrediet. De duur van deze bepaling, het uitzonderen van de Baz-doelgroep van de levensvatbaarheidstoets, wordt gemaximeerd tot 24 maanden. Deze duur is gelijk aan de wachttijd van 24 maanden. Alle andere voorwaarden van het Bbz blijven van toepassing.

Aandachtspunten

- Door het urencriterium in het Bbz zal niet elke zelfstandige hiervoor in aanmerking komen. De vraag is of gewenst is dat alleen zelfstandigen die minimaal 24 uur per week in hun onderneming werken, recht hebben op aanvulling tot sociaal minimum. Hierbij speelt ook dat een versoepeling of afschaffing van het urencriterium een uitstralingseffect kan hebben op de overige groepen zelfstandigen in het Bbz (precedentwerking). Verder heeft het afschaffen van het urencriterium ook consequenties voor de uitvoerbaarheid en betaalbaarheid van het Bbz.
- Het ligt in de rede dat de periode van het Bbz aansluit bij de wachttijd van de Baz. Dit kan mogelijk leiden tot druk om deze versoepeling - de Bbz wordt in principe verleend voor een periode van ten hoogste 12 maanden - ook te laten doorwerken naar andere groepen wat de betaalbaarheid onder druk zet.
- Afwijken van de levensvatbaarheidstoets heeft ook risico's. De levensvatbaarheidstoets voorkomt dat zelfstandigen te lang doorgaan met een niet-levensvatbaar bedrijf en zichzelf in de schulden steken. In dat soort situaties hebben zelfstandigen baat bij de beëindiging van het bedrijf.
- De aanvulling vanuit het Bbz (sociaal minimum) kan hoger zijn dan de genoten winst uit onderneming indien de zelfstandige minder dan het sociaal minimum genoot. Dit kan leiden tot gedragseffecten. Dit wordt gemitigeerd doordat de wachttijd doorgaans alleen kan starten als er daadwerkelijk sprake is van ziekte, dat is zowel het geval bij de publieke als de private verzekering.

Uitkeringsfase

1	Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-----------	-------------------------	----------------------	------------------

levensvatbaarheidstoets in het Bbz te laten vervallen?

Het Bbz geeft voor een maximale periode van 36 maanden ondersteuning aan zelfstandigen indien het bedrijf levensvatbaar

Het is mogelijk om samen met VNG en gemeenten te verkennen of deze bepaling weer opgenomen kan worden in het Bbz. Concreet betekent dit dat de van toepassing is op de zelfstandige die zich bij het Bbz meldt tijdens de wachttijd van de Baz.

1 **Lesispunt 3: Indien een aanvulling naast de bestaande regelingen gewenst is tijdens de Baz-uitkering welke optie heeft uw voorkeur?**

Datum
07-07-2025

Onze referentie
2025-

Voor tijdens de uitkeringsfase zijn meerdere opties verkend binnen de bijstandsregelingen, zoals het afschaffen van het tijdelijk karakter van het Bbz. Beleidsmatig geniet deze optie niet de voorkeur is daarom niet verder uitgewerkt in deze notitie.¹³ Ook is verkend of het aparte regime in de IOAZ voor arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen teruggezet kan worden (was vervallen per 1 januari 2006) voor de Baz-gerechtigden. **Met het dichtzetten van de IOAZ, waarover is besloten in de voorjaarsbesluitvorming, voor nieuwe instroom vanaf 1 januari 2028 is deze optie vervallen.**

Optie a: Apart regime/sociale voorziening voor arbeidsongeschikte zelfstandigen in de bijstand (Pw)

Samen met VNG, gemeenten en andere belanghebbenden kan bekeken worden of er voor arbeidsongeschikte zelfstandigen met een Baz-uitkering onder het sociaal minimum een **2** **aparte regeling opgewerkt kan worden in de bijstand (Pw). Met de volgende aspecten dient dan rekening gehouden te worden:**

- Deze regeling ziet toe op het verstrekken van aanvullende uitkeringen (tot aan het sociaal minimum) aan mensen die een Baz-uitkering ontvangen met een inkomen onder het sociaal minimum.
- De regeling hanteert eigen **inkomens- en vermogensgrenzen**. Deze kunnen gelijk lopen met de grenzen die het Bbz hanteert.
- De re-integratie van de uitkeringsgerechtigde wordt geregeld via de Baz of via de private verzekeraar.
- Op het moment dat iemand weer een inkomen heeft boven het sociaal minimum (Baz-uitkering + inkomen uit arbeid/bedrijf of zelfstandig beroep) of als het recht op de Baz-uitkering vervalt, dan vervalt het recht op een uitkering op grond van deze regeling.

Aandachtspunten

- Indien wordt gekozen om verder te gaan met de verkenning/uitwerking van een **algemene voorziening arbeidsongeschikten (AVA) voor** duurzaam arbeidsongeschikte bijstandsgerechtigden moet goed worden gekeken of dit het vraagstuk rondom een eventuele aanvulling tot sociaal minimum voor Baz-gerechtigden beïnvloedt.
- Gemeenten zijn niet bekend met de totale populatie arbeidsongeschikte zelfstandigen (privaat en publiek) De uitvoerbaarheid van een eventuele regeling is risicovol.
- Ruimere inkomens- en vermogensgrenzen gelijklopend aan het Bbz kunnen precedentwerking hebben op zowel het tijdelijke Bbz als op de Participatiewet.
- Bezien moet worden hoe een nieuwe regeling zich verhoudt tot het Bbz. Wat betekent deze regeling voor de uitgangspunten van ondernemerschap en zuivere concurrentieverhoudingen in het Bbz?
- Een nieuwe regeling kan haaks komen te staan op de wensen voor vereenvoudiging binnen de bijstandswet- en regelgeving.
- De aanvulling vanuit de nieuwe te vormen regeling (sociaal minimum) kan hoger zijn dan de genoten winst uit onderneming indien de zelfstandige minder dan het sociaal minimum genoot. Dit kan leiden tot gedragseffecten. Dit wordt gemitigeerd doordat de wachttijd doorgaans

¹³ De levensvatbaarheidstoets voorkomt dat zelfstandigen met niet- levensvatbare bedrijven of bedrijfsplannen doorgaan en zichzelf in de schulden steken en voorkomt oneerlijke concurrentie door staatssteun

 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: HighlightDatum: Onbepaald

Beslispunt 3: Indien een aanvulling naast de bestaande regelingen gewenst is tijdens de Baz-uitkering welke optie heeft uw voorkeur?

Met het dichtzetten van de IOAZ,

waarover is besloten in de voorjaarsbesluitvorming, voor nieuwe instroom vanaf 1 januari 2028 is deze optie vervallen.

Optie a: Apart regime/sociale voorziening voor arbeidsongeschikte zelfstandigen in de bijstand (Pw)

 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: HighlightDatum: Onbepaald

aparte regeling opgewerkt kan worden in de bijstand (Pw). Met de volgende aspecten dient dan rekening gehouden te worden:

inkomens- en vermogensgrenzen.

Aandachtspunten

algemene voorziening arbeidsongeschikten (AVA) voor

alleen kan starten als er daadwerkelijk sprake is van ziekte, dat is zowel het geval bij de publieke als de private verzekering.

Datum
07-07-2025

Onze referentie
2025- [redacted]

Optie b: De TW openstellen voor Baz-gerechtigden

Doordat de Baz uitgevoerd wordt door het UWV kan samen met het UWV worden verkend om de TW ook voor de Baz-doelgroep open te stellen. Als gevolg hiervan zullen arbeidsongeschikte zelfstandigen die voorheen net op of onder het minimumloon verdienen in totaal van het UWV een uitkering (Baz-uitkering + TW) ontvangen die gelijk is aan het vroegere genoten inkomen zonder dat er sprake is van een vermogenstoets.

Aandachtspunten

- In het traject rondom de vereenvoudiging van de Toeslagenwet wordt ook het afschaffen van de TW meegenomen. Indien hiervoor wordt gekozen, dan vervalt deze optie.
- Doordat de TW enkel de uitkering aanvult tot het oude inkomen is het de vraag of het openzetten van de TW veel toegevoegde waarde heeft. Anders dan bij de WIA zal er namelijk geen sprake zijn van een gedeeltelijke uitkering en ontvangt iedereen, die recht heeft op de uitkering, een uitkering ter hoogte van 70% van het genoten inkomen. De TW zal dan een relatief laag bedrag zijn, waarbij ook speelt dat de TW enkel de uitkering aanvult tot het oude inkomen. Dit betekent dat Baz-gerechtigden die voorheen een inkomen genoten onder het sociaal minimum alsnog voor een aanvulling zich moeten wenden tot de gemeentelijke regelingen waarvoor andere voorwaarden geldt dan de TW (oa. strengere vermogensgrenzen). Dit verhoogt de complexiteit (hoewel dit nu ook het geval kan zijn bij werknemers), terwijl er juist een tendens is om de regelingen te vereenvoudigen.
- De TW kent geen vermogenstoets. Hiermee gelden voor werkenden die arbeidsongeschikt raken dezelfde regels als het gaat om een aanvulling tot sociaal minimum. De vraag is of het passend is dat ook voor zelfstandigen (waarbij uitgangspunt is dat ze ondernemen voor eigen rekening en risico) een ruimer regime gaat gelden of dat dit onder het ondernemersrisico valt¹⁴ en het gerechtvaardigd is om strengere eisen te stellen conform huidige regelingen. Ook gezien de huidige verkenning naar vereenvoudiging van de TW.
- Voor werknemers is de TW als aanvulling ook beschikbaar tijdens de loondoorbetalingsperiode, oftewel als aanvulling op het loon. Als de TW voor zelfstandigen wordt opengesteld, zou dit mogelijk ook moeten gelden voor de wachttijd. Dit is onwenselijk omdat dan voor een groot deel zelfstandigen (wat groter is ten opzichte van de gemeentelijke regelingen doordat er geen vermogenstoets plaatsvindt) een soort van inkomensverzekering wordt afgegeven in de wachttijd, terwijl er bewust is gekozen om een wachttijd te hanteren in de verzekering. Daarbij komt ook dat de aanvulling vanuit de TW omdat zij anders dan werknemers in de wachttijd geen loon doorbetaald krijgen veel hoger zou komen te liggen.

¹⁴ Zo zijn voorheen verschillen in de IOAW en IOAZ tussen langdurig werkloze oudere werknemers en oudere gewezen zelfstandigen gerechtvaardigd dat bijvoorbeeld de zelfstandigen niet verplicht verzekerd kunnen worden voor werkloosheid omdat het werkloosheidsrisico van de zelfstandige zo zeer samenhangt met beslissingen die door betrokkene zelf zijn genomen in het kader van de bedrijfsuitoefening, dat dit geen voorwerp kan zijn van een verplichte verzekering. Ook de verschillen in het ontbreken van vermogenstoets in de IOAW en de beperkte vermogenstoets in de IOAZ zijn gerechtvaardigd op grond van de afwijkende vermogenspositie van zelfstandigen.

1 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

Optie b: De TW openstellen voor Baz-gerechtigden

TW ook voor de Baz-doelgroep open te stellen.

minimumloon verdienen in totaal van het UWV een uitkering (Baz-uitkering + TW)

is aan het vroegere genoten

Anders dan bij de WIA zal er namelijk geen sprake zijn van een

gedeeltelijke uitkering en ontvangt iedereen, die recht heeft op de

uitkering, een uitkering ter hoogte van 70% van het genoten inkomen.

enkel de uitkering aanvult tot het oude inkomen.

gemeentelijke regelingen waarvoor andere voorwaarden geldt dan de TW

strengere vermogensgrenzen).

De TW kent geen vermogenstoets. Hiermee gelden voor werkenden die

arbeidsongeschikt raken dezelfde

Ten aanzien van het tweede aandachtspunt – dat uitkeringsgerechtigden voor een aanvulling tot sociaal minimum mogelijk alsnog naar gemeenten moeten - kan worden overwogen om de **maximering uit de TW te halen**. Dat houdt in dat iedereen die in aanmerking komt voor de TW een aanvulling krijgt tot het geldende sociaal minimum wat dus hoger kan liggen dan het genoten inkomen. Voor nu hebben wij deze optie niet verder uitgewerkt in het kader van dit vraagstuk. Allereerst omdat de andere opgenomen aandachtspunten van kracht blijven. In aanvulling daarop brengt dit een fundamentele wijziging in de verzekeringsgedachte van de TW mee en wordt het verschil in behandeling tussen werkenden en andere groepen groter. Een deel van de verzekerden kan hierdoor immers een hogere uitkering krijgen dan toen ze nog werkten. Voor de aanvulling bovenop het oude genoten inkomen tot sociaal minimum gelden voor werkenden dan ook minder strenge eisen dan andere groepen die nog wel te maken krijgen met een vermogenstoets en de vraag is of dat te rechtvaardigen valt. Verder geldt dat als een uitkeringsgerechtigde met een laag inkomen herstelt deze niet meer in aanmerking komt voor de TW en dan mogelijk wel wordt geconfronteerd met de strengere eisen in de Bijstand. Indien er dan sprake is van een terugval richting een uitkering dan vervallen deze strengere eisen weer als het gaat om een aanvulling tot sociaal minimum. Dit komt de uitlegbaarheid van het stelsel niet ten goede. In het traject rondom de vereenvoudiging van de Toeslagenwet loopt deze optie – afschaffen van de maximering van de TW – mee en daarin zal deze optie verder worden getoetst op uitvoerbaarheid, uitlegbaarheid en betaalbaarheid.

Datum
07-07-2025

Onze referentie
2025- [REDACTED]

Bijlagen

Volgnummer	Naam
1	Factsheet relevante wet- en regelgeving bij notitie 'Wet basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen en aanvulling tot sociaal minimum'

TER BESLISSING

Aan

Minister van SZW

Datum
05-08-2025

Onze referentie
2025- [redacted]

Opgesteld door
[redacted]

nota

Nota uitkomst herijking uitvoeringstoetsen BAZ, proces
en verhoging AOW-leeftijd

Aanleiding

De herijking van de uitvoeringstoetsen van UWV en de Belastingdienst is afgerond. Met deze nota informeren we u over de uitkomst daarvan. Tevens vragen we uw akkoord inzake enkele punten in het vervolgproces. Tot slot wordt met deze nota één inhoudelijk punt aan u voorgelegd. Het gaat daarbij om een mogelijk politiek gevoelig onderwerp, namelijk de **leeftijd waarop private verzekeraars rekening dienen te houden met een eventuele extra beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd (zie onder 4).**

Geadviseerd besluit

- Bent u akkoord met het **aanbieden van het wetsvoorstel BAZ aan de CSD van 25 augustus?**
- Bent u akkoord met het versturen van een **Kamerbrief**, waarmee u de Kamer informeert over de uitkomsten van de herijking van de uitvoeringstoetsen en **aangeeft dat u het voorstel aanbiedt c.q. heeft aangeboden aan de Raad van State?**
- Bent u akkoord met het opnemen van een bepaling in het wetsvoorstel waarmee duidelijk wordt met **welke stijging van de AOW-gerechtigde leeftijd private verzekeraars rekening moeten houden?**
- We ontvangen graag uw akkoord op **14 augustus**, in verband met tijdige aanbieding aan de CSD.

Kernpunten

1. *Uitkomsten herijking uitvoeringstoetsen (ter informatie)*
 - Na eerdere kritische uitvoeringstoetsen van UWV en Belastingdienst zijn aanpassingen gedaan in het wetsvoorstel. Vervolgens zijn UWV en Belastingdienst gevraagd om de eerder uitgebrachte uitvoeringstoetsen te herijken.
 - Deze herijkingen zijn recent afgerond. Beide organisaties geven aan dat het gewijzigde voorstel **uitvoerbaar is, maar verbinden daar randvoorwaarden aan ("Uitvoerbaar, mits")**.
 - UWV maakt een onderscheid tussen enerzijds de technische uitvoerbaarheid en anderzijds de uitvoerbaarheid waar het gaat om de bij UWV **beschikbare capaciteit**. UWV oordeelt **positief over de technische uitvoerbaarheid** van het wetsvoorstel. Maar door de grote en naar verwachting verder oplopende **achterstanden** bij de sociaal-medische beoordelingen, signaleert UWV dat het wetsvoorstel pas

1	Nummer: 1	Auteur:	Onderwerp: Markering	Datum: 11-3-2026 15:51:43
1	Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
	wijze waarop private verzekeraars rekening dienen te houden met een eventuele extra beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd (zie onder 4).			
1	Nummer: 3	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
	aanbieden van het wetsvoorstel BAZ aan de CSD aangeeft dat u het voorstel aanbiedt c.q. heeft aangeboden aan de Raad van State?			
	Kamerbrief, welke stijging van de AOW-gerechtigde leeftijd private verzekeraars rekening moeten houden? 14 augustus,			
1	Nummer: 4	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: (Unknown)	Datum: Onbepaald
	Akkoord met eerste twee punten, niet met AOW-bepaling			
1	Nummer: 5	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
	uitvoerbaar is, maar verbinden daar randvoorwaarden aan ("Uitvoerbaar, mits").			
	capaciteit. UWV oordeelt positief over de technische uitvoerbaarheid			
	beschikbare achterstanden			

uitvoerbaar is vanaf het moment dat daarvoor voldoende capaciteit beschikbaar is.

- UWV geeft aan ¹die jaar vóór de beoogde implementatiedatum een definitief oordeel over het capaciteitsvraagstuk te kunnen geven.
- De Belastingdienst geeft aan dat het wetsvoorstel voor hen uitvoerbaar is per 1 januari 2030, met de randvoorwaarden:
 - dat de Belastingdienst voldoende deskundige mensen kan werven om de BAZ uit te voeren;
 - dat de kaders voor opt-out en de BAZ zoals in het voorstel opgenomen niet wijzigen; en
 - dat politieke keuzes de komende jaren niet tot een herprioritering leiden binnen het IV-portfolio van de inkomensheffingsketen (IH). Herprioritering beïnvloedt de eerst mogelijke invoeringsdatum. Met dit wetsvoorstel wordt daarmee de flexibiliteit voor andere beleidsvoorstellen en politieke keuzes in de IH-keten beperkt.
 - We herkennen deze randvoorwaarden en werken met de uitvoerders om in deze randvoorwaarden te voorzien.

Datum
05-08-2025

Onze referentie
2025-

Hoewel we inschatten dat de gesignaleerde capaciteitsvraagstukken de komende periode en gedurende het wetgevingsproces tot verschillende vragen zullen leiden, achten we deze uitvoeringstoetsen niet blokkerend voor het vervolg van het wetsvoorstel.

2. Vervolgproces: aanbieding CSD 25 augustus (ter informatie en ter besluitvorming)

- Nu de uitvoeringstoetsen zijn afgerond kan het proces richting advisering door de Raad van State worden ingezet. Daarvoor is de eerste stap aanbieding aan de CSD.
- Ten behoeve van die aanbieding zijn we bezig met het volgende:
 - We zijn bezig met het verwerken van het commentaar van UWV en Belastingdienst uit de herijkingen van de uitvoeringstoetsen.
 - In de week voor de CSD verwachten we dat de door JenV uit te brengen wetgevingskwaliteitstoets wordt afgerond.
 - We hebben in juni, voordat de herijking door de uitvoerders was afgerond, het wetsvoorstel ter ²stemming gedeeld met sociale partners, inclusief de zzp-organisaties VZN, PZO en FNV-zelfstandigen. Sociale partners hebben aangegeven:
 - dat ze content zijn dat de opt-out nog onderdeel is van het wetsvoorstel.
 - dat ze een ambivalente tot licht negatieve houding hebben ten opzichte van een franchise.
 - Ambtelijk zien we zowel beleidsmatige voor- als nadelen aan deze franchise. We vinden het doorslaggevend dat zowel Belastingdienst als UWV aangegeven hebben waarde te hechten aan het opnemen van de franchise.
 - dat de vertegenwoordiging van de FNV de wens heeft geuit voor een ³lager premiepercentage en een inwerkingtreding van de BAZ per 2027. We hebben toegelicht dat de premie lastendekkend is en dat inwerkingtreding afhankelijk is van de

 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

drie jaar vóór de beoogde implementatiedatum een definitief oordeel over het capaciteitsvraagstuk te kunnen geven.
1 januari 2030,
deskundige mensen
kaders voor opt-out en de BAZ zoals in het voorstel opgenomen niet wijzigen; en
Herprioritering beïnvloedt de
eerst mogelijke invoeringsdatum.
uitvoeringstoetsen niet blokkerend
Vervolgproces: aanbidding CSD 25 augustus (ter informatie en ter besluitvorming)

 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

afstemming gedeeld met sociale
partners, inclusief de zzp-organisaties VZN, PZO en FNV-zelfstandigen.
opt-out nog onderdeel
ambivalente tot licht negatieve houding hebben ten opzichte van een franchise.
waarde te hechten aan het
opnemen van de franchise.

 Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

lager premiepercentage en een inwerkingtreding van de BAZ per 2027.
lastendekkend

(on)mogelijkheden in de uitvoering, en dat we hierover in gesprek blijven.

Datum
05-08-2025

Onze referentie
2025-

- dat ze het wenselijk vinden om ¹ nog een keer met u om tafel te gaan, na ommekomst van de herijking van de uitvoeringstoetsen. U heeft op 14 augustus een bestuurlijk overleg met sociale partners (exclusief zzp-organisaties), waarvoor dit onderwerp zal worden geagendeerd.
- Het wetsvoorstel is tevens met het Verbond van verzekeraars gedeeld. Zij hebben enkele aandachtspunten met ons gedeeld. Het Verbond slaat me name aan op de hoogte van de stabiliteitsbijdrage in de toekomst. We trachten dit op ambtelijk niveau te beslechten.
- We achten het raadzaam om ² spoedig over te gaan tot aanbieding aan de CSD. Dit doen we in het licht van uw eerder geuite wens om nog zoveel mogelijk vervolgstappen te zetten in het wetgevingsproces en omdat de BAZ onderdeel is van het Herstel- en Veerkrachtplan. De opgenomen mijlpalen (waaronder publicatie in het Staatsblad) voor de BAZ dienen voor augustus 2026 te worden behaald. De hiervoor genoemde reacties zien wij daarvoor niet als blokkerend.
- Gezien het bovenstaande zullen we de CSD en eventueel de RSD/MR wel verzoeken om nog technische en redactionele wijzigingen te mogen doorvoeren in het wetsvoorstel, na aanbieding van het wetsvoorstel aan deze gremia.
- ³ **Beslispunt:** bent u akkoord met aanbieding van het wetsvoorstel aan de CSD van 25 augustus?

2

3. *Vervolgproces: Kamerbrief (ter besluitvorming)*

- U heeft de Kamer toegezegd na ommekomst van de herijking van de uitvoeringstoetsen te informeren over de ⁴ uitvoerbaarheid van de BAZ.
- We adviseren u om op het moment dat u het wetsvoorstel door de Koning aanhangig laat maken bij de Raad van State, de Kamer te informeren over de stand van zaken en de gezette stappen.
- Bij deze brief stellen we voor de volgende onderdelen op te nemen:
 - Een algemene introductie welke doelen u met de BAZ nastreeft.
 - Een korte weergave van de eerder uitgebrachte kritische uitvoeringstoetsen en aandacht voor de uitkomst van de herijkingen. Dat zal dus zowel zien op het oordeel "uitvoerbaar", als aandacht voor de randvoorwaarden die UWV en Belastingdienst hebben gesteld ten aanzien van onder meer het capaciteitsvraagstuk.
 - Een weergave van de meest belangrijke wijzigingen die zijn doorgevoerd ten opzichte van wat eerder met de Kamer is gedeeld (met name wijziging van de wachttijd).
 - De vermelding dat het wetsvoorstel tegelijkertijd is c.q. wordt aangeboden aan de Raad van State voor advies.
 - Dat u voornemens bent om nog zoveel mogelijk stappen te zetten in het wetgevingsproces, waaronder, afhankelijk van wanneer de Raad advies uitbrengt, het aanbieden van het wetsvoorstel aan de Kamer.
- Omdat het wetsvoorstel openbaar wordt met aanbieding aan de Raad van State, is het mogelijk dat de Kamer u ook vragen zal stellen over de verdere inhoud van het voorstel.
- ⁵ **Beslispunt:** bent u akkoord met het versturen van een Kamerbrief op het moment dat het wetsvoorstel richting Raad van State wordt verzonden?

5

1	Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
	nog een keer met u om tafel te gaan, na ommekomst van de herijking van de uitvoeringstoetsen. U heeft op 14 augustus een bestuurlijk overleg met sociale partners (exclusief zzp-organisaties), waarvoor dit onderwerp zal worden geagendeerd. aandachtspunten stabiliteitsbijdrage spoedig over te gaan tot aanbidding aan de CSD. Herstel- en Veerkrachtplan. augustus 2026			
	Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Free Hand	Datum: Onbepaald
1	Nummer: 3	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
	Beslispunt: bent u akkoord met aanbidding van het wetsvoorstel aan de CSD van 25 augustus?			
1	Nummer: 4	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
	uitvoerbaarheid van de BAZ. bij de Raad van State, de Kamer te informeren over de stand van zaken en de gezette stappen. onderdelen doelen uitvoeringstoetsen "uitvoerbaar", randvoorwaarden wijzigingen advies. wetgevingsproces, Kamerbrief			
	Nummer: 5	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Free Hand	Datum: Onbepaald

- Indien u hiermee akkoord bent, zullen wij conform het bovenstaande een conceptbrief opstellen en aan u voorleggen (rond eind augustus, begin september).

Datum
05-08-2025

Onze referentie
2025- []

4. De wijze waarop private verzekeraars rekening dienen te houden met een eventuele ¹extra beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd (ter besluitvorming).
 - Er zijn nog twee grotere inhoudelijke punten ter (definitieve) besluitvorming.¹ In deze nota gaan we in op hoe een eventuele toekomstige beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd, doorwerkt in de private opt-outverzekeringen.
 - Hoewel dit punt voor dit wetsvoorstel een veelal technisch karakter heeft, kan dit (voor de Tweede Kamer) ogen alsof u voorsorteert op een verhoging van de AOW-leeftijd. Dat is mede reden waarom we u dit voorleggen. Voorsorteren op een verhoging is uitdrukkelijk niet onze bedoeling; we wensen alleen duidelijkheid te schaffen voor private verzekeraars en verzekerden.
 - Onze inschatting is dat dit onderdeel ook niet wordt gelezen als voorsorteren op een verhoging, nu een dergelijke bepaling (in iets andere vorm) ook onderdeel was van het wetsvoorstel dat openbaar is gemaakt ten behoeve van internetconsultatie. Daarmee lijkt het politieke risico beperkt en beheersbaar.
 - **Waar gaat het over?** In het wetsvoorstel is opgenomen dat een verzekerde mag uitstappen naar een private verzekeraar – opt-out – indien de private verzekering ten minste dezelfde premie vraagt en ten minste vergelijkbare dekking biedt als de publieke verzekering.
 - Omdat de publieke verzekering dekking biedt tot de AOW-gerechtigde leeftijd, dient de private verzekeraar ook tot de AOW-leeftijd dekking te bieden.
 - De vraag is of in het wetsvoorstel voor de private verzekeraar reeds de gevolgen moeten worden ondervangen voor de ²hogelijke situatie dat een toekomstige wetgever een beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd doorvoert, bovenop de door het CBS te berekenen stijging van de levensverwachting. Dus dat – als fictief voorbeeld – Nederland (net als Denemarken onlangs) de AOW-gerechtigde leeftijd sterk verhoogt middels een wetswijziging.
 - Voor het publieke stelsel en de daarin verzekerde zelfstandigen zal een dergelijke beleidsmatige verhoging niet tot problematische gevolgen leiden: wij gaan ervan uit zij dan tot de gewijzigde AOW-gerechtigde leeftijd een uitkering zullen krijgen. Door de omslagfinanciering zal de publieke premie pas gaan stijgen vanaf het moment van inwerkingtreding van de extra beleidsmatige verhoging.
 - De private premie wordt in tegenstelling tot de publieke premie echter individueel vastgesteld, conform het rentedekkingsstelsel. Dat houdt in dat de private verzekeraar reeds bij het aangaan van de verzekeringsovereenkomst het individueel te verzekeren risico in beeld moet brengen en daarop de premie moet baseren.
 - Verzekeraars kunnen naar verwachting en eigen zeggen op basis van de huidige 2/3-koppeling een goede inschatting maken van de mate waarin de

¹ Het andere punt gaat over de eventuele aanvulling tot het sociaal minimum. Daarover bent u – en met u SPI – per nota geïnformeerd. U heeft daar vragen over gesteld. We gaan daarover op 18 augustus in de gezamenlijke beleidsstaf met SPI met u over in gesprek. Eventuele besluitvorming is hierbij met name van belang voor de invoeringswet BAZ die nog zal moeten worden opgesteld, en in mindere mate voor het vervolg op het eigenlijke BAZ-voorstel.

 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

extra beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde
voorsorteert op een verhoging
niet onze bedoeling;
schaffen voor private verzekeraars en verzekerden.
publieke verzekering dekking biedt tot de AOW-gerechtigde leeftijd,

 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald

mogelijke situatie dat een
toekomstige wetgever een beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde
leeftijd doorvoert, bovenop de door het CBS te berekenen stijging van de
levensverwachting.
publieke stelsel
niet tot problematische gevolgen
private premie wordt in tegenstelling tot de publieke premie echter
rentedekkingsstelsel.
individueel te verzekeren risico in beeld
moet brengen en daarop de premie moet baseren.

 Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Free Hand Datum: Onbepaald

AOW-leeftijd stijgt en dat in de aan verzekerden te vragen premie verdisconteren.

Datum
05-08-2025

Onze referentie
2025- []

- De vraag is in hoeverre private verzekeraars bij het aangaan van de verzekeringsovereenkomst ook reeds ¹ rekening kunnen en moeten houden met een eventuele verdergaande beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd.
- In dat verband stellen we het volgende voor ten aanzien van verzekeringspolissen die al zijn afgesloten op het moment van de beleidsmatige verhoging.² ² Er wordt dat verzekeraars de AOW-gerechtigde leeftijd dienen te volgen, maar niet meer dan de 1-op-1 koppeling aan de levensverwachting als de AOW-gerechtigde leeftijd in de toekomst beleidsmatig sterker wordt verhoogd dan de huidige 2/3^e koppeling.
- Het doel hiervan is de beste balans te vinden: het maakt voorzienbaar tot welke leeftijd verzekeraars dekking moeten bieden, het verkleint de kans op toekomstige AOW-gaten en beperkt de kosten voor privaat verzekerde zelfstandigen.
- Gezien de ongebruikbaarheid van dit vraagstuk (we lopen vooruit op een onzekere beslissing van de toekomstige wetgever) en omdat in de wet wordt ingegaan op een fictieve, politiek gevoelige, verhoging leggen we dit aan u voor, inclusief de voor- en nadelen.
- Voordelen:
 - Door een AOW-gerechtigde leeftijd die niet verder gaat dan de 1-op-1-koppeling hebben ⁵ verzekeraars een duidelijk referentiepunt om het risico van toekomstige beleidsmatige verhogingen van de AOW-leeftijd in te prijzen in de premie.
 - Daardoor is er waarschijnlijk een zeer beperkte opslag op de premie nodig die verzekeraars rekenen voor een opt-out-verzekering, en zo wordt voorkomen dat de zelfstandige een groot bedrag onnodig betaalt indien de AOW-leeftijd niet wordt verhoogd.
 - Door de begrenzing van het risico van toekomstige beleidsmatige verhogingen van de AOW-gerechtigde leeftijd blijft er grotendeels een gelijk speelveld tussen publieke en private markt. In het publieke omslagstelsel wordt bij de premiestelling immers (nog) geen rekening gehouden met een toekomstige beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd, maar in beginsel vanaf het moment van de daadwerkelijke verhoging. De private premie wordt in tegenstelling tot de publieke premie echter vooraf individueel vastgesteld, conform het rentedekkingsstelsel.
- Nadeel:
 - Door nu te regelen dat de verzekeraar alleen rekening hoeft te houden met een stijging die niet verder gaat dan de 1-op-1-koppeling, kan ⁶ later een AOW-gat ontstaan. De toekomstige wetgever dient dat ofwel te aanvaarden, ofwel daar een oplossing voor te zoeken. Daarmee wordt ⁷ een volledige zekerheid gegeven aan (privaat) verzekerde zelfstandigen, dat ze te allen tijde tot de AOW-gerechtigde leeftijd verzekerd zijn.
 - Daarmee wordt in het wetsvoorstel in geval van toekomstige beleidsmatige verhoging van de AOW-leeftijd op beperkte wijze het uitgangspunt verlaten dat de opt-out ten minste een vergelijkbare dekking moet bieden als de publieke verzekering. Het is ongebruikbaar

² Voor nieuwe verzekeringspolissen geldt onverkort de dan gewijzigde AOW-leeftijd.

	Nummer: 1	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
rekening kunnen en moeten houden met een eventuele verdergaande beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd. sterker wordt verhoogd dan de huidige 2√3e koppeling. (we lopen vooruit op een onzekere beslissing van de toekomstige wetgever)				
	Nummer: 2	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
Geregeld wordt dat verzekeraars de AOW-gerechtigde leeftijd dienen te volgen, maar niet meer dan de 1-op-1 koppeling aan de levensverwachting als de AOW-gerechtigde leeftijd in de toekomst beleidsmatig sterker wordt verhoogd dan de huidige 2√3e koppeling.				
	Nummer: 3	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
welke leeftijd verzekeraars dekking moeten bieden, AOW-gaten				
	Nummer: 4	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Free Hand	Datum: Onbepaald
	Nummer: 5	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
verzekeraars een duidelijk referentiepunt risico van toekomstige beleidsmatige verhogingen beperkte opslag wordt voorkomen dat de zelfstandige een groot bedrag onnodig betaalt indien de AOW-leeftijd niet wordt verhoogd. het publieke omslagstelsel wordt bij de premiestelling immers (nog) geen rekening gehouden met een toekomstige beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd, maar in beginsel vanaf het moment van de daadwerkelijke verhoging.				
	Nummer: 6	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
later een AOW-gat ontstaan. vergelijkbare				
	Nummer: 7	Auteur: Hijum, Y.J. van	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
geen volledige zekerheid gegeven				

om ¹vooruit te lopen op een onzekere beslissing van de toekomstige wetgever.

Datum
05-08-2025

- Het regelen van deze optie zou kunnen impliceren dat verzekeraars met ²andere wetswijzigingen die relevant zijn voor de dekking die zij moeten bieden, geen rekening hoeven te houden. Het precedent dat hiermee gecreëerd wordt, maakt toekomstige wijzigingen van de BAZ (en zelfs andere regelgeving) lastiger.
- Hoewel de begrenzing tot aan de 1-op-1-koppeling al als optie in de versie voor internetconsultatie was opgenomen en vooralsnog geen opmerkingen heeft opgeleverd, is niet uitgesloten dat het nu expliciet opnemen daarvan, terwijl er geen concrete plannen zijn voor een aanvullende verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd middels wetswijziging, vragen kan oproepen.

Onze referentie
2025-

- Het Verbond van verzekeraars is akkoord met deze 1-op-1-koppeling.
- **Besluitpunt:** bent u akkoord om een dergelijke 1-op-1-koppeling in het wetsvoorstel op te nemen?

 Nummer: 1 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
vooruit te lopen op een onzekere beslissing van de toekomstige
wetgever.

 Nummer: 2 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: Highlight Datum: Onbepaald
andere wetswijzigingen die relevant zijn voor de dekking
vragen kan oproepen.

 Nummer: 3 Auteur: Hijum, Y.J. van Onderwerp: (Unknown) Datum: Onbepaald
Ik ben hier geen voorstander van, er bestaat geen voornemen in die richting en ik zou die indruk ook niet willen wekken.

Aan

Minister van SZW

[Handwritten signature]

nota

Nota aanbiedingsformulier wet Baz voor behandeling MR

TER BESLISSING

Datum
25-08-2025

Onze referentie
2025

Opgesteld door

Uiterlijk bij
27 augustus 2025

Bijlage(n)
0

Aanleiding

Wij vragen om uw instemming voor aanbieding van het wetsvoorstel basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (Baz) aan de MR van 5 september. Met het voorstel te besluiten het wetsvoorstel voor advies aanhangig te maken bij de Afdeling Advisering van de Raad van State.

Spoedige behandeling in de MR is wenselijk, gezien het wetsvoorstel onderdeel is van het Herstel- en Veerkrachtplan (HVP). Het niet (tijdig of volledig) halen van de twee opgenomen mijlpalen kan financiële gevolgen hebben in de vorm van een korting op de te ontvangen middelen (maximaal €600 miljoen per mijlpaal, dus in totaal mogelijk €1,2 mld.). Het voorstel is gemaakt in samenwerking met zelfstandigenorganisaties (VZN, PZO), werkgevers- en werknemersorganisaties en verzekeraars, en ook zij hechten aan een spoedige adviesaanvraag.

Onder toelichting treft u meer informatie aan over de aanleiding, de belangrijkste kernpunten en de beoogde uitvoering van het wetsvoorstel.

Geadviseerd besluit

- Het MR-aanbiedingsformulier ondertekenen. Vanwege de aanlevertermijn voor de MR, verzoeken wij u het aanbiedingsformulier **uiterlijk 29 augustus 12:00 uur**, te ondertekenen.

Kernpunten

- Het wetsvoorstel basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen is afgelopen maandag (25 augustus jl.) besproken in de Commissie sociaal domein (CSD). Daar is besloten dat het wetsvoorstel wordt doorgeleid naar de MR van 5 september. Met als voorstel te besluiten om het wetsvoorstel voor advies aanhangig te maken bij de Afdeling Advisering van de Raad van State.
- Het is raadzaam dat het wetsvoorstel zo snel mogelijk wordt besproken in de MR, zodat het wetsvoorstel op zeer korte termijn kan worden aangeboden voor advies aan de Raad van State. Vooral omdat de Baz onderdeel is van het Herstel- en Veerkrachtplan (HVP). De twee opgenomen mijlpalen voor de Baz dienen vóór augustus 2026 te worden behaald. De eerste mijlpaal is dat de wetgeving in het Staatsblad is gepubliceerd. De tweede mijlpaal is dat het parlement een brief ontvangt over de uitvoering van de verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering. Het niet (tijdig of volledig) halen van die mijlpalen heeft financiële gevolgen in de vorm van een korting op de te

1	Nummer: 1	Auteur: [REDACTED]	Onderwerp: Markering	Datum: 11-3-2026 15:51:57
1	Nummer: 2	Auteur: [REDACTED]	Onderwerp: Markering	Datum: 11-3-2026 15:52:02

ontvangen middelen uit de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF) (maximaal € 600 mln. per mijlpaal, dus in totaal mogelijk 1,2 mld. euro).

- De deadline voor publicatie in het staatsblad voor augustus 2026 is zeer krap. Om deze deadline nog in zicht te houden is het van belang dat het wetsvoorstel zo snel mogelijk voor advies wordt aangeboden aan de Raad van State.
- Het voorliggende wetsvoorstel kan op brede steun rekenen van zelfstandigen-, (kleine) werkgevers en werknemersorganisaties. De afgelopen tijd is intensief met deze partners samengewerkt om te komen tot een uitvoerbare, uitlegbare en betaalbare verzekering. Zij zien aanbieding voor advies aan de Raad van State dan ook als een belangrijke mijlpaal voor een langjarig traject.

Datum
25-08-2025

Onze referentie
2025-[REDACTED]

Toelichting

Aanleiding en het doel van het wetsvoorstel

- In het regeerprogramma is opgenomen dat er een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering voor zelfstandigen komt.
- Van oorsprong komt dit voorstel voort uit het Pensioenakkoord. Tevens is het onderdeel van een pakket aan maatregelen om de arbeidsmarkt te hervormen dat met sociale partners is afgesproken. Ook is dit wetsvoorstel opgenomen als een hervorming in het zogeheten Herstel- en Veerkrachtplan (HVP).
- Anders dan werknemers (via de WIA) zijn zelfstandigen op dit moment niet verplicht verzekerd tegen het arbeidsongeschiktheidsrisico. Op zelfstandigen die langdurig ziek worden komt veel af. Onder andere het risico op een forse teruggang in inkomen doordat ze hun werk langdurig niet of in mindere mate als gevolg van ziekte kunnen voortzetten. Arbeidsongeschiktheid is een risico dat zich niet bij iedereen voordoet, maar als hiervan sprake is, zijn de gevolgen groot. De meerderheid (driekwart) van de zelfstandigen is hiervoor nu niet verzekerd, terwijl zij wel het risico lopen op arbeidsongeschiktheid. Daarbij heeft zelfs een kwart van de zelfstandigen helemaal geen vorm van een voorziening getroffen om de mogelijke inkomensterugval te dekken.
- Het eerste doel van het wetsvoorstel is dan ook om zelfstandigen een adequate inkomensvoorziening in het geval van arbeidsongeschiktheid te bieden. Het tweede doel van het wetsvoorstel is dat zelfstandigen zelf hun arbeidsongeschiktheidsrisico's indekken, waardoor concurrentie op arbeidsvoorwaarden en het gebruik van algemene voorzieningen wordt beperkt en het wetsvoorstel een bijdrage levert aan een gelijk speelveld tussen zelfstandigen onderling en tussen zelfstandigen en werknemers.

hoe zit dit?

loju..

Belangrijkste kernpunten van het wetsvoorstel

- Hieronder zijn de belangrijkste kenmerken van de Baz opgenomen:
 - Alle zelfstandigen die winst uit onderneming genieten voor de inkomstenbelasting zijn verplicht verzekerd.
 - Zelfstandigen mogen hun huidige private verzekering behouden of overstappen naar een private verzekering als die aan bepaalde voorwaarden voldoen (opt-out).
 - Indien de zelfstandige ook als werknemer werkt is er sprake van een franchise. Het uitgangspunt van de franchise is dat een zelfstandige die ook als werknemer werkt, en bij arbeidsongeschiktheid middels de WIA al uitzicht heeft op een uitkering, niet óf voor een lager bedrag verzekerd raakt voor de Baz.
 - De wachttijd van de verzekering is twee jaar.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

- Na een wachttijd van twee jaar ontvangt een zelfstandige een uitkering in het geval deze niet meer met arbeid het wettelijk minimumloon kan uitvoeren.
- De hoogte van de uitkering is 70% van het genoten inkomen, gemaximeerd tot het wettelijk minimumloon.
- Alle uitgaven aan de regeling (oa. uitkeringslasten en uitvoeringskosten) worden bekostigd via de opgehaalde premie voor de verzekering. Op basis van huidige inzichten komt de premie uit op 5,4%. Dit komt neer op ongeveer € 171 bruto per maand indien er sprake is van de maximale premiegrondslag (142,86% van het wettelijk minimumloon, wat in 2025 neerkomt op circa €38.000 per jaar). Bij een lagere winst wordt de te betalen premie per maand navenant minder.

Datum
25-08-2025

Onze referentie
2025- [redacted]

Uitvoering van de regeling

- Beoogde uitvoerders van het wetsvoorstel zijn de Belastingdienst (inning- en heffing) en het UWV (re-integratieondersteuning, claimbeoordeling en uitkeren).
- Op een eerdere versie van het wetsvoorstel die is uitgezet voor internetconsultatie hebben beide uitvoerders kritisch gereageerd.
- Dit was aanleiding om samen met uitvoerders, zelfstandigenorganisaties en sociale partners te kijken welke aanpassingen nodig zijn om tot een betaalbare, uitvoerbare en uitlegbare verzekering te komen. Dit heeft geleid tot een aangepast wetsvoorstel.
- Beide uitvoerders hebben recent in herijkte uitvoeringstoetsen aangegeven dat het wetsvoorstel technisch uitvoerbaar is. Daarmee is het wetsvoorstel klaar voor aanbidding aan de raad van State.
- Uitvoerders wijzen nog wel op aandachtspunten in het kader van benodigde capaciteit. Hierdoor is invoering van het wetsvoorstel op korte termijn niet mogelijk. Aan dit aandachtspunt (realiseren voldoende uitvoeringscapaciteit) wordt, via andere trajecten, samen met uitvoerders hard gewerkt.

uitvoering

capaciteit

Bijlagen

Volgnummer	Naam
1	Aanbiedingsformulier MR – wetsvoorstel Baz naar RvS (ter ondertekening)
2	Wetstekst Baz MR (ter info, wordt meegestuurd naar de MR)
3	Memorie van Toelichting Baz MR (ter info, wordt meegestuurd naar de MR)

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Aan

Minister van SZW

nota

Nota analyse RvS-advies Baz en handelsperspectieven
voor het vervolgtraject

TER BESLISSING

Datum

13 januari 2026

Onze referentie

2026-

Opgesteld door

Uiterlijk bij

22 januari 2026

Bijlage(n)

1

Aanleiding

Op 15 december jl. heeft de Raad van State advies uitgebracht over het wetsvoorstel basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (Baz). Het betreft een **dictum C**, wat betekent dat de RvS bezwaren heeft bij het voorstel en adviseert het voorstel niet in te dienen, tenzij deze wordt aangepast. Het RvS-advies is opgenomen in bijlage 1. Deze nota bevat een korte samenvatting van het RvS-advies en geeft mogelijke handelsperspectieven voor het vervolgtraject en de route die wij u adviseren.

DGSZI heeft aangegeven graag met u het gesprek over het vervolgtraject aan te gaan tijdens haar PO met u op **22 januari** → volgende week.

Geadviseerd besluit

- Wenst u politiek te sonderen om te kijken of er draagvlak is voor het doorgaan met de Baz (optie a)? Parallel hieraan zullen wij met sociale partners het gesprek aangaan.
- Indien uit de politieke sondering en de gesprekken met sociale partners blijkt dat er draagvlak is om door te gaan met de Baz, bent u dan akkoord dat we het wetsvoorstel en het nader rapport gereedmaken voor aanbieden aan de MR (ten behoeve van aanbidding aan de Tweede Kamer)?

Toelichting

Kernpunten van het RvS-advies

- De RvS geeft aan de doelen van het wetsvoorstel – inkomensbescherming voor zelfstandigen en het bereiken van een gelijk spelveld – te **onderschrijven**.
- De kritiek van de RvS focust zich op een drietal hoofdpunten, die mede zijn ingegeven door de keuze om de Baz als zelfstandige wet, naast de reeds complexe WIA, aan het arbeidsongeschiktheidsstelsel toe te voegen:
 - Het wetsvoorstel bevat complexe elementen, met name door samenloop met andere regelingen (waaronder de WIA) en de mogelijkheid voor zelfstandigen om uit de publieke verzekering te stappen (opt-out). De Baz maakt het arbeidsongeschiktheidsstelsel zodoende **complexer**;
 - Het wetsvoorstel is **niet of nauwelijks uitvoerbaar** zonder ingrijpende herziening en vereenvoudiging van de WIA, vanwege met name achterstanden inzake sociaal medische claimbeoordelingen bij bestaande arbeidsongeschiktheidswetten bij het UWV;
 - Het wetsvoorstel is **maar beperkt doelmatig** in het bereiken van de gestelde doelen. Met een wachttijd van twee jaar en een maximale uitkering van het wettelijk minimumloon (WML) biedt het maar **beperkt een adequate inkomensvoorziening**. Het **gelijk spelveld** wordt maar

akkoord!
WV

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

beperkt bereikt door de vormgeving van de Baz, én doordat er geen stappen worden gezet op het gebied van pensioen, werkloosheid, ziekte en fiscale behandeling.

Datum
13 januari 2026

Onze referentie
2026- [REDACTED]

- De RvS stelt **als conclusie** dat zij begrijpt dat er keuzes zijn gemaakt voor de vormgeving van het wetsvoorstel, zoals het ongemoeid laten van het arbeidsongeschiktheidsstelsel voor werknemers, de WIA, en de mogelijkheid om een vergelijkbare private verzekering af te sluiten, dat het wetsvoorstel binnen de gekozen uitgangspunten naar beste kunnen is vormgegeven en dat het voorstel kan rekenen op het wenselijk geachte draagvlak bij sociale partners en zelfstandigen. Dat neemt volgens de RvS echter niet weg dat de Baz ook anders vormgegeven zou kunnen worden, op een manier die mogelijk eenvoudiger en beter uitvoerbaar is.
- De Afdeling adviseert daarom eerst op korte termijn meer ruimte te creëren voor de beoogde uitvoeringsorganisaties door de WIA en daarmee samenhangende regelgeving sterk te vereenvoudigen. Vanwege het belang van een begrijpelijke en uitvoerbare verzekering die voor zelfstandigen voldoende meerwaarde heeft, adviseert de Afdeling daarnaast om, gegeven de geformuleerde doelen, het voorstel opnieuw te bezien. Dit kan in samenhang met of volgend op de noodzakelijke herziening van de WIA, waarbij de Afdeling adviseert om verdergaande harmonisatie van het gehele arbeidsongeschiktheidsstelsel (voor zowel werknemers als zelfstandigen) als uitgangspunt te nemen.

Analyse van de kritiekpunten van de RvS

- Algemene notie is dat de RvS op herkenbare punten wijst, maar dat de gekozen vormgeving met inachtneming van deze punten volgens ons nog steeds de **beste balans** is tussen verschillende doelen en belangen. Daarbij vinden we het onwenselijk dat het **wetgevingstraject** voor de Baz wacht op de vereenvoudiging van de WIA; alleen de **inwerkingtreding** van de Baz zou dat moeten doen en daarin is al voorzien met de geplande extra uitvoeringstoets drie jaar voor beoogde inwerkingtreding.
- Hieronder gaan we nader op de afzonderlijke kritiekpunten in, waarbij we zowel kijken naar punten op inhoudelijke gronden als gevolgen voor het maatschappelijke draagvlak.
- **Uitvoerbaarheid:**
 - Dat het huidige arbeidsongeschiktheidsstelsel onder druk staat, is bekend. Een sterke vereenvoudiging van de WIA c.q. ruimte scheppen voor de uitvoering is daarom vanuit ambtelijk perspectief onomstreden.
 - Tijdens het eerdere vormgevingsproces van de Baz zijn in dat verband ook vereenvoudigingen doorgevoerd om de uitvoerbaarheid te vergroten, zoals een eenvoudiger arbeidsongeschiktheids criterium en één uitkeringsregime.
 - Dat het voorstel geen expliciete invoeringsdatum kent en dat de uitvoeringsorganisaties drie jaar voor beoogde inwerkingtreding een nieuwe uitvoeringstoets zullen verrichten, benadrukt ook het belang dat UWV eerst voldoende capaciteit moet hebben alvorens de Baz kan worden ingevoerd.
- **Complexiteit:**
 - De analyse dat het wetsvoorstel complexiteit toevoegt aan het stelsel, klopt. In de uitwerking zoals die naar de RvS is gestuurd, zijn al verschillende concessies gedaan, om de complexiteit te verminderen en de uitvoerbaarheid te vergroten. Het wetsvoorstel wordt dan ook als technisch resp. onder voorwaarden uitvoerbaar door UWV en Belastingdienst bestempeld.
 - De huidige complexiteit in het voorstel ziet volgens het advies van de Raad met name op mogelijke samenloop van uitkeringen en de opt-out.
 - De enige waarschijnlijke mogelijkheid om samenloop te voorkomen, lijkt in een stelsel waarin zelfstandigen en werknemers gelijk met elkaar worden gesteld. Dat betekent wel dat er minder rekening gehouden kan worden met verschillen in kenmerken en behoeftes tussen zelfstandigen en werknemers.

Eens!
Gert
de inprekden
Wink -

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

- o De complexiteit kan worden verminderd als de optie tot opt-out verdwijnt. Consequentie daarvan is wel dat er meer zelfstandigen een beroep zullen doen op capaciteit bij UWV, de keuzevrijheid voor zelfstandigen verdwijnt, wat onder anderen ten koste gaat van het politieke en maatschappelijke draagvlak én mogelijk minder mogelijkheden geeft voor zelfstandigen om in het kader van passende inkomensbescherming in aanvulling op de publieke markt privaat bij te verzekeren. Kortom: dit doet op onderdelen ook af aan de uitvoerbaarheid (voor UWV) en doelmatigheid.
- **Doelmatigheid:**
 - o De RvS merkt terecht op dat de Baz beperkt inkomensbescherming biedt en een gelijkjer speelveld bereikt, en dat er ook met dit voorstel geen stappen worden gezet rondom (tweede pijler)pensioen, werkloosheid, ziekte en fiscale behandeling.
 - o Voor zover het ziet op een arbeidsongeschiktheidsverzekering via de Baz, zou kunnen worden overwogen om de dekking (kortere wachttijd en hogere uitkering) uit te breiden. Dit gaat ten koste van de uitvoerbaarheid, de betaalbaarheid en daarmee ook het draagvlak van de verzekering. Verder verkleint het ook de vrijheid van ondernemers om, afhankelijk van de verzekeringsbehoefte, bovenop de beperkte basisdekking te voorzien in een passende aanvullende voorziening tegen het arbeidsongeschiktheidsrisico.

Datum
13 januari 2026

Onze referentie
2026- []

Handelsperspectieven voor het vervolgtraject

- Gezien het bovenstaande kan worden geconcludeerd dat de RvS op punten wijst die het gevolg zijn van een weging van diverse belangen. Er kan niet tegemoet gekomen worden aan één van de kritiekpunten, zonder één van de andere kritiekpunten te vergroten. De **huidige vormgeving** is wat ons betreft nog steeds een **goed verdedigbaar resultaat** met het oog op een balans tussen uitvoerbaarheid, betaalbaarheid, uitlegbaarheid en draagvlak. Elke aanpassing ten opzichte van het huidig wetsvoorstel heeft als gevolg dat er een verschuiving gaat plaatsvinden in deze balans en dat heeft eerder negatievere dan positievere consequenties voor het geheel.
- Wij zien de volgende opties voor het vervolgtraject, waarbij wij **optie a adviseren**:
- a) Doorgaan met de Baz, zonder inhoudelijke wijzigingen in het voorstel:
 - o In het nader rapport en de memorie van toelichting kan hierbij rekenschap worden gegeven van de punten inzake de uitvoerbaarheid, complexiteit en effectiviteit. En kan worden aangegeven dat de gemaakte keuzes een logische uitkomst zijn van (politieke) weging van verschillende doelen en belangen (uitvoerbaarheid, betaalbaarheid, uitlegbaarheid en draagvlak). Daarbij kan ook worden benadrukt dat door met het wetsvoorstel door te gaan, op de kortste termijn mogelijk zelfstandigen worden verzekerd. Daarmee blijft er een stip op de horizon voor zelfstandigen die nu wegens hun medische toestand of leeftijd, geen (betaalbare) verzekering kunnen afsluiten bij een private verzekeraar.
 - o De Baz is onderdeel van het arbeidsmarktpakket en is daarmee onderdeel van een afspraak tussen verschillende kabinetten en sociale partners. De Baz draagt namelijk niet alleen bij aan betere bescherming van zelfstandigen maar ook aan een gelijkjer speelveld tussen zelfstandigen en werknemers. Op dinsdag 27 januari spreken wij met sociale partners en zelfstandigenorganisaties om af te tasten hoe zij tegen het RvS-advies aankijken. Uit onze informele gesprekken krijgen wij het beeld dat zij het doorgaan met de Baz zullen steunen.
- Bijkomend gevolg is dat de HVP-mijlpalen, ook al wordt het zeer krap, nog enigszins in beeld blijven. De mijlpalen moeten uiterlijk 31 augustus 2026 zijn behaald. Het niet halen van die mijlpalen heeft financiële gevolgen, wat in totaal kan oplopen tot een korting van 1,2 mld. euro. We krijgen ambtelijk signalen dat MFIN wordt geadviseerd om hierover een mondeling punt te maken in de MR om op te roepen om als het tijdsplan niet haalbaar is, alles in werk te stellen

Opt-out?

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

om een alternatieve hervorming aan te dragen. Wij zien op dit moment geen volwaardige alternatieven voor ons die binnen de looptijd van het HVP haalbaar zijn.

Datum
13 januari 2026

Naast de financiële gevolgen is het wat ons betreft goed om te blijven uitstralen dat Nederland zich inhoudelijk committeert aan de hervormingsopgaven in het HVP, in dit geval het beter beschermen van zelfstandigen.

Onze referentie
2026-

- o Wij verwachten dat het mogelijk is om in maart het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer aan te bieden (natuurlijk afhankelijk van de stand van zaken van de formatie). Ons streven is om u de stukken voor te leggen ten behoeve van agendering in de MR van 6 maart.

b) Een beslissing om door te gaan met de Baz overlaten aan het volgende kabinet.

- Dit zou de gelegenheid geven om naar forsere aanpassingen te kijken. Indien dat gewenst zou zijn, verwachten we dat het ontwikkelen van opties om het wetsvoorstel inhoudelijk (fors) aan te passen namelijk meerdere maanden gaat duren. Gezien het tempo van de formatie zal dat niet op tijd zijn om vanuit dit kabinet een gewijzigd voorstel af te ronden.
- Deze optie zou het volgende kabinet ook de gelegenheid geven om te besluiten eerst verder te werken aan de WIA en/of een mogelijk meer geharmoniseerd stelsel voordat ze verder gaan met de Baz, zoals de RvS adviseert. Dat zou voorkomen dat we over een aantal jaar een Baz door de Kamers aangenomen hebben gekregen, en dan vanuit ideeën over de WIA of het stelsel als geheel daar toch nog wijzigingen in aan moeten brengen.
- **Wij adviseren optie a**, met als doorslaggevende redenen dat naar alternatieven gezocht moeten worden die we op dit moment niet voor ons zien en/of waarvan we niet verwachten dat zij tot een beter wetsvoorstel leiden en daarnaast dat over laten aan een nieuw kabinet als gevolg heeft dat het nagenoeg uitgesloten is dat de HVP-mijlpalen worden behaald.

Bijlagen

Volgnummer	Naam
1	Advies RvS Wetsvoorstel Baz

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

TER BESLISSING

Directie
Werknemersregelingen

Datum
20 februari 2026

Onze referentie
2026- [redacted]

Bijlage(n)
0

Aan

Minister van WP

nota

Nota aanbidding wetsvoorstel Baz aan de MR ten behoeve
van versturing TK

Aanleiding

In het coalitieakkoord is het voornemen opgenomen om het wetsvoorstel Basisverzekering arbeidsongeschiktheid zelfstandigen (Baz) voort te zetten. Hoewel we ons voor kunnen stellen dat u **uitgebreider geïnformeerd** wilt worden over dit wetsvoorstel, willen we u – vanwege de relatie met de mijlpalen van het Herstel- en Veerkrachtplan (en de potentieel forse financiële implicaties van het niet halen ervan) – in staat stellen het wetsvoorstel zo snel mogelijk naar de Tweede Kamer te sturen. Deze nota is daarom bedoeld als **introductionnota**, en biedt u de mogelijkheid om het wetsvoorstel en nader rapport aan te bieden aan de ministerraad, ten behoeve van verzending aan de Tweede Kamer.

Geadviseerd besluit

- Indien akkoord, gelieve het aanbiedingsformulier MR ondertekenen. Als u dat voor **vrijdag 27 februari 12.00** doet, wordt het geagendeerd voor de MR van 6 maart.
- Mede vanwege de relatie met het Herstel- en Veerkrachtplan hebben we alle stukken gereed gemaakt voor spoedige aanbidding aan de MR. Gezien de brede steun die het voorstel op dit moment heeft, achten we dat een goed begaanbare route die we desgewenst graag nader in een gesprek toelichten.
- We leggen u één beslispoint voor: bent u akkoord met het opnemen van een bepaling waarmee duidelijkheid wordt verschaft hoe verzekeraars rekening moeten houden met eventuele beleidsmatige verhogingen van de AOW-gerechtigde leeftijd?

Kernpunten

Leeswijzer

- Deze nota is bedoeld als introductionnota op het dossier "Baz". Deze nota bevat de volgende onderdelen:
 1. Korte inhoud van het wetsvoorstel (met verdere aanvulling in bijlage I).
 2. Krachtenveld wetsvoorstel & Herstel- en Veerkrachtplan.
 3. Raad van State-advies en inhoud van het concept nader rapport.
 4. Beslispoint inzake de relatie tussen private verzekeringen en de AOW-leeftijd.
 5. Vooruitblik na een eventueel akkoord.

1. Korte inhoud wetsvoorstel

- Het wetsvoorstel heeft als doelen:
 - Bieden van inkomensbescherming aan zelfstandigen bij

*Spraak eerst
+ volgen de heer
Bespreken.
- 22k omkijken
die zweken maken
het ver schik niet.
Zorg voor het voorop!*

1	Nummer: 1	Auteur: [REDACTED]	Onderwerp: Markering	Datum: 11-3-2026 15:52:21
1	Nummer: 2	Auteur: [REDACTED]	Onderwerp: Markering	Datum: 11-3-2026 15:52:17

arbeidsongeschiktheid en voorkomen van afwenteling op collectief door lastendekkende premieheffing voor de Baz.

Datum
20 februari 2026

Onze referentie
2026- [redacted]

- o Gelijker speelveld tussen zelfstandigen onderling en tussen zelfstandigen en werknemers op gebied van bescherming én (premie)kosten.
- Het wetsvoorstel bevat de volgende kenmerken:
 - o Alle zelfstandigen die winst uit onderneming genieten voor de inkomstenbelasting zijn verplicht verzekerd. Voor wie er onder valt betekent dat kort gezegd: IB-ondernemers wel, directeur-groootaandeelhouders en resultaatgenieters niet.
 - o Zelfstandigen kunnen uit de publieke verzekering stappen/blijven:
 - 1) of door het behouden van hun huidige private verzekering (overgangsrecht, belangrijkste voorwaarde is de dat verzekering voor een nader Marktgevoelige informatie aangegaan en minimaal uitkeert tot 55-jarige leeftijd) of;
 - 2) via een private verzekering (opt-out) als die aan bepaalde minimumvoorwaarden voldoet.
 - o Indien de zelfstandige ook als werknemer werkt, wordt bij de premieplicht en het uitkeringsrecht rekening gehouden met de mate waarin de zelfstandige al als werknemer verzekerd is voor de Wet WIA (de "franchise").
 - o Na een wachttijd van twee jaar ontvangt een zelfstandige een uitkering indien de zelfstandige niet in staat is met arbeid het wettelijk minimumloon per maand te verdienen.
 - o De hoogte van de uitkering is 70% van de genoten winst, gemaximeerd op het wettelijk minimumloon (in 2025 circa € 26.500).
 - o De verwachte premie komt uit op ongeveer 5,4% van de (gemaximeerde) winst. Dat is ongeveer € 171 bruto per maand als er sprake is van de maximale grondslag (in 2025 circa € 38.000 per jaar). Bij een lagere winst wordt de premie per maand navenant lager. De premie is in de regel afrekbaar. Richting de inwerkingtreding van het wetsvoorstel wordt de raming en daarmee de premie nogmaals herijkt.
 - 1) In bijlage I schetsen we in meer detail de kenmerken van het wetsvoorstel.

Marktgevoelige informatie

Winst en kosten. Hoe?

nos minimum verzekeren?

Wat als ik nu switch?

met of zonder ZZP'ers? - St. v. A.

Dus Maximum?

2. Krachtenveld wetsvoorstel & Herstel- en Veerkrachtplan
- Dit wetsvoorstel vindt zijn oorsprong in het **Pensioenakkoord** (2019). Daarna is over de vormgeving van de verzekering geadviseerd door sociale partners (2020). In de jaren 2020 t/m 2025 is vooral gezocht naar een vormgeving van de verzekering die uitvoerbaar is en tegelijkertijd op draagvlak kan rekenen.
- In 2025 hebben UWV en Belastingdienst aangegeven dat het wetsvoorstel voor hen "**technisch uitvoerbaar**" respectievelijk "**uitvoerbaar onder voorwaarden per 2030**" is.
 - o De technische uitvoerbaarheid zit er voor UWV in dat het voorstel qua uitwerking uitvoerbaar is, maar dat er op dit moment onvoldoende sociaal-medische beoordelingscapaciteit aanwezig is: deze dient eerst te worden gecreëerd voordat het voorstel uitvoerbaar is.
 - Voor de goede orde: ook de plannen uit het coalitieakkoord inzake het afschaffen van de IVA, taakherschikking en motivering van herbeoordelingen leveren een belangrijke bijdrage maar **bieden geen garantie** dat er afdoende capaciteit wordt vrijgemaakt voor de uitvoering van de Baz.

Kan dat worden ver een vorm? - voortlezen nu via?

Levenslange de loop tijd?

Waarom niet gewoon WIA? Zelfstandigen?

Waarom niet uit de draag?

Bij wie?

✎ Nummer: 1 Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 11-3-2026 15:42:14

📄 Nummer: 2 Auteur: [redacted] Onderwerp: Markering Datum: 11-3-2026 15:41:56

- o De door de Belastingdienst geschetste voorwaardelijkheid ziet erop dat er in het wetsvoorstel **geen elementaire aanpassingen** worden opgenomen die de taak van de Belastingdienst raken, dat het benodigde personeel kan worden aangenomen en dat er geen sprake is van **herprioritering** binnen de IV-portefeuille van de Belastingdienst waardoor 2030 in het geding komt.

Datum
20 februari 2026

Onze referentie
2026

collocaat?
24 en 26
punten voor
hem of ze
winnen
alles oké?
100%?

wie?

- In januari 2026 hebben **sociale partners (inclusief zzp-organisaties en private verzekeraars)** nogmaals bevestigd het wetsvoorstel te steunen en dat ze **overwegen** om zodra het wetsvoorstel aan de Kamer wordt aangeboden een **brief aan de Kamer te sturen om die steun uit te spreken**.

- kunnen we hier op voorhangt iets mee?

- Naast het coalitieakkoord en afspraken met de polder via het "arbeidsmarktpakket" is de Baz onderdeel van het Herstel- en Veerkrachtplan. In het Herstel- en Veerkrachtplan zijn bindende afspraken opgenomen, waarbij Nederland zich inzake de Baz heeft gecommitteerd om voor **31 augustus 2026** het door het parlement aangenomen wetsvoorstel te publiceren in het Staatsblad en vervolgens een brief te versturen over de voortgang van de implementatie door uitvoeringsorganisaties. De bijdrage die Nederland ontvangt kan met **€ 600 mln per mijlpaal worden gekort** (maximaal € 1,2 mld) als deze mijlpalen niet of niet tijdig worden gehaald. De beide Kamers moeten een **niet-aannemelijk korte periode** voor behandeling in acht nemen, willen deze mijlpalen nog worden behaald. Hoe langer het duurt voordat het wetsvoorstel wordt aangeboden aan de Tweede Kamer, hoe kritischer het tijdspad wordt. Inzet is derhalve dat Nederland laat zien zoveel als mogelijk vaart te maken. Parallel zijn we met FIN in gesprek over eventuele alternatieven voor het HVP, mocht tijdige aanname van de Baz onverhoopt niet mogelijk blijken. Hierover informeren wij u op korte termijn. Het is echter onzeker of er haalbare alternatieven zijn waar de Europese Commissie mee instemt. Ook daarom is het verstandig vaart te blijven maken met de Baz.

- factor 24/36. Toek?

- Indien u en dit kabinet de Baz wenst in te dienen, is onze inschatting dat **een meerderheid in de Kamers het wetsvoorstel zal steunen**.

GroenLinks-PvdA, SP, Volt en ChristenUnie hebben alle een verplichte verzekering voor zelfstandigen opgenomen in hun verkiezingsprogramma, wat resulteert in meerderheden in Tweede en Eerste Kamer (93 resp. 44 zetels). Van sommige partijen is onduidelijk wat hun standpunt is. We verwachten dat een eventueel debat in de Kamers o.a. zal worden gedomineerd door oproepen om de dekking (inzake de kring van verzekerden, hoogte van de uitkering) uit te breiden (partijen aan de linkerkant van het spectrum) en oproepen om af te zien van een verplichtstelling dan wel meer ruimte voor uitzonderingen op de verplichtstelling (partijen aan de rechterkant van het spectrum).

→ Welke?
Ambtelijk vinden we het huidige wetsvoorstel een degelijk product van afstemming met polder, uitvoerders en Kamer en het enige resultaat dat zo veel als mogelijk voorziet in de beoogde beleidsdoelen ("adequate inkomensbescherming" en "het bereiken van een gelijk spelveld") waarbij het ook technisch uitvoerbaar is. Het is complex, maar gezien de doelen zo eenvoudig mogelijk.

Zelfstandigen zelf zijn onder andere via gesprekken en internetconsultatie (2024) geconsulteerd. Veel van de reacties waren kritisch, met name op het gegeven dat er sprake is van een verplichtstelling. Onderzoek uit 2025 lijkt aan te tonen dat de meerderheid van zelfstandigen best voor sociale zekerheid

zijn er uit
Int. consultatie
nog specifieke
dingen schoner?

Is de route
over links.
De zoektocht
over rechts
ook meer
heaven.
SGP/2021
marktwomen?
Welke bezwaren
of aanpassingen
wensen zij?
?

- kunnen we hen iets tegenover houden?

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

willen betalen (arbeidsongeschiktheid en pensioen) als ze maar (vrij) zelf kunnen kiezen of ze als ondernemer of als werknemer hun arbeid verrichten.

Datum
20 februari 2026

3. Raad van State-advies en concept-nader rapport

- 15 december jl. heeft de Raad van State (RvS) een advies uitgebracht. Het betreft een **kritisch** advies (dictum C).
- De RvS geeft aan de doelen van het wetsvoorstel – inkomensbescherming voor zelfstandigen en het bereiken van een gelijk spelveld – te **onderschrijven**.
- De kritiek van de RvS focust zich op een drietal hoofdpunten, die mede zijn ingegeven door de keuze om de Baz als zelfstandige wet, naast de reeds complexe WIA, aan het arbeidsongeschiktheidsstelsel toe te voegen:
 - Het wetsvoorstel bevat complexe elementen, met name door samenloop met andere regelingen (waaronder de WIA) en de mogelijkheid voor zelfstandigen om uit de publieke verzekering te stappen (opt-out). De Baz maakt het arbeidsongeschiktheidsstelsel zodoende **complex**er; **→**
 - Het wetsvoorstel is **niet of nauwelijks uitvoerbaar** zonder ingrijpende herziening en vereenvoudiging van de Wet WIA, vanwege met name achterstanden inzake sociaal medische claimbeoordelingen bij bestaande arbeidsongeschiktheidswetten bij het UWV; **– Dat moet sowieso.**
 - Het wetsvoorstel is **maar beperkt doelmatig** in het bereiken van de gestelde doelen. Met een wachttijd van twee jaar en een maximale uitkering van het wettelijk minimumloon biedt het maar **beperkt een adequate inkomensvoorziening**. Het **gelijk spelveld** wordt maar **beperkt bereikt** door de vormgeving van de Baz én doordat er geen stappen worden gezet op het gebied van pensioen, werkloosheid, ziekte en fiscale behandeling. **– Zelf. afreken. gesamenl.**
- De RvS stelt **als conclusie** dat zij begrijpt dat er keuzes zijn gemaakt voor de vormgeving van het wetsvoorstel, zoals het ongemoeid laten van het arbeidsongeschiktheidsstelsel voor werknemers, de WIA, en de mogelijkheid om een vergelijkbare private verzekering af te sluiten, dat het wetsvoorstel binnen de gekozen uitgangspunten naar beste kunnen is vormgegeven en dat het voorstel kan rekenen op het wenselijk geachte draagvlak bij sociale partners en zelfstandigen. Dat neemt volgens de RvS echter niet weg dat de Baz ook anders vormgegeven zou kunnen worden, op een manier die mogelijk eenvoudiger en beter uitvoerbaar is.
- De Afdeling adviseert daarom eerst op korte termijn meer ruimte te creëren voor de beoogde uitvoeringsorganisaties door de WIA en daarmee samenhangende regelgeving sterk te vereenvoudigen. Vanwege het belang van een begrijpelijke en uitvoerbare verzekering die voor zelfstandigen voldoende meerwaarde heeft, adviseert de Afdeling daarnaast om, gegeven de geformuleerde doelen, het voorstel opnieuw te bezien. Dit kan in samenhang met of volgend op de noodzakelijke herziening van de Wet WIA, waarbij de Afdeling adviseert om verdergaande harmonisatie van het gehele arbeidsongeschiktheidsstelsel (voor zowel werknemers als zelfstandigen) als uitgangspunt te nemen. **– Samen herzienings agenda RA**
- Naar aanleiding van dat advies is een concept van een nader rapport opgesteld, wat we hebben bijgevoegd. De lijn van dat nader rapport is:
 - dat de regering er met de RvS van doordrongen is dat eerst de druk op de uitvoering moet worden verminderd door vraag en aanbod dichter bij elkaar te brengen voordat de Baz **in werking kan treden**. Dat neemt niet

Uitzaal zw?
Soep om aan

Te beoemen
in mvt.
Dit is de uitzaal
uit zw.
Verantwoordelijk
i.v. vrijheid &
zekerheid.

– zelfstandigen niet
doet dat wel!
toevoegen
mvt.

Daet als kassier
in mippels.

Dit wordt
door de
kassier niet
aanpak
zowel hoort
als lange termijn
kan in mvt
werken toegewezen

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Soepe lijn: Splitsing wetsvoorstel
vs. Inwerking
Tredings

weg dat de regering **het wetstraject wenst voort te zetten** waarbij onder meer het volgende van belang is:

Datum
20 februari 2026

Onze referentie
2026-XXXXXX

- Het voorgelegde voorstel is – in nauwe samenwerking met de uitvoeringsorganisaties – tot stand gekomen met eenvoud en uitvoerbaarheid als belangrijke randvoorwaarden. Daarbij zijn aanzienlijke aanpassingen gedaan om het wetsvoorstel technisch uitvoerbaar te maken en minder druk te leggen op de capaciteit van de uitvoerders.
- Daarnaast wordt de uitvoering in staat gesteld om dichterbij de beoogde inwerkingtredingsdatum **te signaleren** of het wetsvoorstel per dat moment uitvoerbaar is en aan te geven wat daar (qua capaciteit) eventueel voor nodig is. Daar komt bij dat er aan verschillende maatregelen wordt gewerkt om de capaciteitsproblematiek bij UWV terug te dringen en **ook** in het coalitieakkoord staan aanvullende plannen die daaraan bij zullen dragen.
- Het is niet de verwachting dat vereenvoudigingen in de Wet WIA zullen plaatsvinden die ook zullen leiden tot vereenvoudiging van de Baz (zo is het **arbeidsongeschiktheids criterium** en het uitkeringsregime van de Baz al veel eenvoudiger; waardoor bijvoorbeeld de aangekondigde afschaffing van de IVA niet doorwerkt in de Baz).
- Tegelijkertijd zou nu wachten met het wetsvoorstel leiden tot onwenselijke vertraging, ook in het kader van het Herstel- en Veerkrachtplan.
- Algemene notie is dat de RvS inzake complexiteit en beperkte doelmatigheid op zich op terechte punten c.q. nadelen wijst. Maar desondanks vindt het kabinet de gekozen vormgeving nog steeds de **beste balans** tussen verschillende doelen en belangen van het voorstel (uitvoerbaarheid, uitlegbaarheid, betaalbaarheid, draagvlak).
- Aangezien er een kritisch advies van de Raad van State is ontvangen, is kabinetsbeleid dat JenV (wederom) een verplichte wetgevingskwaliteitstoets doet. **Deze toets is nog bezig** en wordt voor de MR afgerond. Op dit moment is het wetsvoorstel en nader rapport daarom **niet volledig afgerond**, maar we verwachten uitsluitend beperkte wijzigingen. Deze zullen we doorvoeren in de stukken, voordat deze naar de ministerraad worden gestuurd.
- 4. De opt-out en de AOW-gerechtigde leeftijd [ter beslissing]
 - We adviseren één wijziging in het wetsvoorstel op te nemen. Dat betreft het vastleggen van de wijze waarop private verzekeraars rekening dienen te houden met een **eventuele beleidsmatige verhoging** van de AOW-gerechtigde leeftijd, dus die **niet** voortvloeit uit alleen een gestegen levensverwachting.
 - In het wetsvoorstel was al opgenomen dat een verzekerde **mag** uitstappen naar een private verzekeraar – opt-out – indien de verzekering **ten minste een vergelijkbare dekking** biedt als de publieke verzekering. Omdat de publieke verzekering dekking biedt **tot** de AOW-gerechtigde leeftijd, dient de private verzekeraar ook **tot** de AOW-leeftijd dekking te bieden.
 - Verzekeraars hebben aangegeven dat zij dekking tot de AOW-gerechtigde leeftijd kunnen bieden, mits er **vooraf een redelijke mate van zekerheid** is over de AOW-gerechtigde leeftijd van de verzekerde. Dit heeft te maken met de wijze waarop verzekeraars de private premie conform wet- en regelgeving moeten vaststellen. De private verzekeraar moet daartoe al bij het **aangaan** van de verzekeringsovereenkomst het individueel te verzekeren risico in beeld hebben en daarop de premie baseren (**rentedekkingsstelsel**).

Hoe verhoort zich
dat tot 1-op-1
uplifting? IS part
beleidsmatig af
gestegen levensverwachting?

AOW draait? Zelfde discussie?
Voorkomen we de interne nu?

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

- Een bekende verhoging gekoppeld aan de leeftijdsverwachting is goed voorspelbaar voor verzekeraars. Een extra beleidsmatige verhoging van de pensioengerechtigde leeftijd in de toekomst niet. Dat laatste is voor private verzekeraars dus een moelijk verzekerbare risico. Ze zouden immers de inschatting moeten maken van de kans dat de politiek hier op een bepaald moment toe besluit en dat is zeer lastig.
- Om private verzekeraars enige mate van zekerheid te geven op welke manier zij moeten omgaan met dergelijke verhogingen van de AOW-leeftijd stellen we het volgende voor ten aanzien van verzekeringspolissen die al zijn afgesloten op het moment van de beleidsmatige verhoging.¹ Geregeld wordt dat verzekeraars de AOW-gerechtigde leeftijd dienen te volgen, maar nooit meer dan de 1-op-1 koppeling aan de levensverwachting. Dus als de AOW-gerechtigde leeftijd in de toekomst beleidsmatig sterker wordt verhoogd dan de huidige 2/3^e koppeling, hoeven ze de AOW-leeftijd slechts te volgen tot maximaal 1-op-1.
- Het is ongebruikelijk om in wetgeving vooruit te lopen op een onzekere beslissing van de toekomstige wetgever. Dit kadert ook de mogelijke bewegingsruimte van de toekomstige wetgever in. In dit geval wordt namelijk al vooruitgelopen op hoe verzekeraars moeten omgaan met een AOW-leeftijdsverhoging die hoger is dan de 1-op-1-koppeling en dat geeft mogelijk de toekomstige wetgever, bij verdere verhoging van de AOW-leeftijd dan de 1-op-1-koppeling, minder ruimte om te bepalen of en in welke mate verzekeraars hiermee moeten omgaan. Verder zal er mogelijk sprake kunnen zijn van precedentwerking t.a.v. toekomstige wetswijzigingen: deze bepaling kan ertoe leiden dat verzekeraars met andere wijzigingen die invloed kunnen hebben op de dekking van verzekeringsproducten (ook andere verzekeringsproducten dan opt-outverzekeringen) niet of in mindere mate rekening moeten houden. Ook dit beperkt de ruimte van een toekomstige wetgever t.a.v. wetswijzigingen. Alleen in deze situatie vinden we het noodzakelijk om vooruit te lopen op toekomstige wetgeving om ongewenste en moeilijk te voorziene negatieve effecten voor particulier verzekerden – het hebben van een AOW-gat en ongelijke behandeling ten opzichte van publiekverzekerden – zo veel mogelijk van tevoren te verkleinen. Het risico op negatieve effecten blijft nog steeds bestaan, maar is volgens ons in ieder geval kleiner dan de situatie dat niks hierover is vastgesteld en als het risico intreedt zullen de effecten ook kleiner zijn. Voor de volledigheid treft u een nadere toelichting op de voor- en nadelen aan in bijlage II.
- NB. De voorgestelde bepaling was ook al onderdeel in de versie die voor internetconsultatie is uitgegaan (2024) en kent dus geen direct verband met de 1-op-1-koppeling in het coalitieakkoord. Op verzoek van uw voorganger is de bepaling destijds uit het wetsvoorstel gehaald, omdat hij niet de suggestie wilde wekken dat er sprake zou kunnen zijn van een ophanden zijnde beleidsmatige verhoging van de AOW-leeftijd.
 - **Beslispunt:** Bent u akkoord met het opnemen van een bepaling waarmee duidelijkheid wordt verschaft dat verzekeraars rekening moeten houden met een AOW-leeftijd die 1-op-1 stijgt met de levensverwachting en deze op te nemen in het wetsvoorstel dat aan de MR wordt aangeboden?
- Vanwege de HVP-mijlpalen, adviseren we het wetsvoorstel hoe dan ook aan te bieden aan de MR van 6 maart. Mocht u behoefte hebben over dit specifieke punt nu nog geen knoop door te hakken, zijn er technisch mogelijkheden om

Datum
20 februari 2026

Onze referentie
2026-[REDACTED]

-Ah 20.

Dit lijkt me
Reperlyh.

Geas mel aangua
Par Het is
Ter voorhom
AOW maat
Lekeero
Van het
Verkezen.

¹ Voor nieuwe verzekeringspolissen geldt onverkort de dan gewijzigde AOW-leeftijd.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

dit later te verwerken (bijvoorbeeld met een nota van wijziging).

Datum
20 februari 2026

Onze referentie
2026-[REDACTED]

5. *Vooruitblik*

- Indien u akkoord bent met het advies, wordt het wetsvoorstel verzonden aan de MR. Als dat is gebeurd, krijgt u nogmaals een nota van ons, ter voorbereiding op die ministerraad. Op dit moment verwachten we daar geen inhoudelijke discussie.
- Na akkoord van de MR zullen we u de stukken (inclusief openbaar te maken nota's en uitvoeringstoetsen en -adviezen) wederom aanbieden om via de Koning te versturen aan de Tweede Kamer.
- In de periode na uw akkoord op deze nota en versturing van het wetsvoorstel aan de Koning verwachten we u nog een nota te sturen, waarbij we u in overweging geven om:
 - Gezien de relatie met het Herstel- en Veerkrachtplan de Kamer bij brief te verzoeken het wetsvoorstel voortvarend te behandelen.
 - In gesprek te gaan met enkele zelfstandigen – voor de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel – inzake hun wensen en aandachtspunten rondom een verplichte verzekering.
- Na aanbieding van het wetsvoorstel aan de Tweede Kamer zal eerst ofwel een technische briefing worden gegeven – reeds aangevraagd door het lid Patijn (PvdA-GL) – of zal de Kamer vragen stellen.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Bijlage I - Factsheet vormgeving Baz		Ter informatie
2	Bijlage II - De wijze waarop private verzekeraars rekening dienen te houden met een eventuele extra beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd		Ter informatie
3	Aanbiedingsformulier ministerraad Baz	Ter ondertekening en versturen aan MR	
4	Nader rapport (incl. advies RvS) Baz	Versturen aan MR	
5	Concept wetsvoorstel, inclusief toelichting	Versturen aan MR	

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

AGE I VORMGEVING Baz

Kring van verzekerden: zelfstandig ondernemers, zonder én met personeel, (met belastbare winst uit onderneming) tot de AOW-gerechtigde leeftijd, in totaal zo'n 1,2 miljoen zelfstandigen.

Belangrijkste) uitzonderingen en bijzonderheden bij de kring van verzekerden:

- o Zelfstandigen mogen overstappen naar een private verzekering als die ten minste dezelfde dekking biedt als de publieke verzekering en ten minste dezelfde premie vraagt (**opt-out**). Zelfstandigen die reeds een private verzekering hebben afgesloten voor inwerkingtreding van dit wetsvoorstel en die aan de gestelde minimumvereisten voldoet om onder het overgangsrecht te vallen, kunnen hun private verzekering behouden. Je kan voldoen aan het overgangsrecht, indien je op een nader te bepalen moment (de **peildatum**) een private verzekering hebt.
- o **Gemoedsbezwaarden** worden, evenals in de meeste volks- en werknemersverzekeringen, uitgezonderd van de premieplicht en betalen een vervangende bijdrage (gelijk aan de publieke premie).
- o Verder niet verzekerd, vanwege uitvoeringstechnische redenen:
 - **DGA:** Bij deze groep is het gemiddelde inkomen en vermogen hoger, waardoor de verplichtstelling minder noodzakelijk is. Mocht dit op termijn haalbaar blijken, dan kan worden overwogen de DGA's zonder ander personeel aan de kring van verzekerden toe te voegen; - nee.
 - **Resultaatgenieters:** Er is maar een beperkte groep van resultaatgenieters die een substantieel inkomen uit resultaat heeft, die daar ook financieel van afhankelijk is.
- o Wel verzekerd, maar veel discussie over de wenselijkheid van de verplichtstelling:
 - **Zelfstandigen met personeel** (er is geen uitvoerbare mogelijkheid om deze groep correct uit de kring van verzekerden te halen); - snap ik
 - Zelfstandigen in de **agrarische sector**; - wat is hier het issue?

Uitkering: is inkomensgerelateerd en bedraagt maximaal 70% van het laatstverdiende inkomen (in jaar t-1 of de jaren t-1 t/m t-3 gemiddeld indien de winst over die periode gemiddeld hoger is) en maximaal 70% van 142,86% van het WML (in 2025 zo'n € 38.000) is. Daarmee bedraagt de maximale uitkering 100% van het WML bij volledige arbeidsongeschiktheid. In de uitkeringssystematiek wordt geen onderscheid gemaakt naar geheel of gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid of naar duurzame/niet-duurzame arbeidsongeschiktheid.

Wachttijd voor uitkeringsperiode aanvangt: 104 weken.

Premie: de publieke premie wordt naar schatting 5,4% van het winst-inkomen.¹ De premie is veelal aftrekbaar. De premiegrondslag is gemaximeerd op 142,86% van het WML, en daarmee maximaal zo'n 171 euro bruto per maand. De premie is, samen met de stabiliteitsbijdrage, lastendekkend (voor de publieke uitkeringslasten, re-integratiekosten en uitvoeringskosten).

Franchise: Indien de zelfstandige ook als werknemer werkt wordt bij de premiebetaling en toekenning van de uitkering rekening gehouden met de mate waarin de zelfstandige al als werknemer verzekerd is voor de Wet WIA (de "franchise"). Dus als de hybride werkende jaarlijks € 25.000 aan loon verdient, en € 20.000 aan winst uit onderneming, dan is de hoogte van de uitkerings- en premiegrondslag € 38.000 - € 25.000 = € 13.000.

Stabiliteitsbijdrage: over de zelfstandigen die zijn geopt-out of onder het overgangsrecht vallen, wordt een stabiliteitsbijdrage berekend. Deze bijdrage is nodig omdat anders er een economische prikkel is om uit de publieke verzekering te stappen voor zelfstandigen met een laag risico op arbeidsongeschiktheid. Zij kunnen op de private markt tegen dezelfde premie een betere dekking krijgen. Een dergelijk effect zou de publieke verzekering voor de achterblijvers (steeds) duurder maken. Met de stabiliteitsbijdrage wordt de publieke premie gedempt.

¹ Het opgenomen verwachte premiepercentage van 5,4% is op basis van de huidige beste inzichten. Er zal continu - zowel voor de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel als daarna - monitoring plaatsvinden op de inschatting van de kosten, op basis van actuele gegevens over het aantal zelfstandigen, de leeftijds- en inkomensverdeling en de verwachte instroomkansen. Dit kan leiden tot aanpassing van het premiepercentage, om zo weer te komen tot een lastendekkende premie.

Wat als er geen winst is?
semarkt?

- SGP?

Stapen uit
Lvn?

Waarom een
Deuk of
medische
niet?

Maakt
Zijn de
lasten?

Zit hier een max
op?

ers
kan door
Simpel?

Veelal?

Hoever is dat
en wie betaalt?

	Nummer: 1	Auteur: 	Onderwerp: Notitie Datum: 11-3-2026 15:43:20
	Nummer: 2	Auteur: 	Onderwerp: Notitie Datum: 11-3-2026 15:43:08

Waarom vrijwillig?
Looft kom en
In stroom? van
kan dat niet
slimmer?

- *Uitvoering*: geschiedt door UWV (re-integratie, verstrekken uitkering, stabiliteitsbijdrage) en Belastingdienst (publieke premie heffen en innen), bij opt-out en overgangsrecht door private verzekeraars.
- *Re-integratie*: re-integratieondersteuning op vrijwillige basis voor publiek verzekerden door UWV vanaf begin van de wachttijd, verplicht wanneer een uitkeringsrelatie ontstaat (mits iemand mogelijkheden tot re-integratie heeft). Voor privaat verzekerden wordt re-integratieondersteuning door private verzekeraars verzorgd.
- *Arbeidsongeschiktheids criterium*: gekeken wordt of met diens mogelijkheden de zelfstandige nog in staat is op het WML-niveau te werken in algemeen geaccepteerde arbeid. Dit wordt getoetst aan de hand van 'basisfuncties', waarbij iemands belastbaarheid wordt vergeleken met de arbeidsbelasting in een (geschikt gekozen) basisfunctie.
- *Instroomkansen*: De instroomkansen zijn geraamd op basis van instroom in de Wet WIA, gecorrigeerd voor de andere vormgeving van deze verzekering (ander arbeidsongeschiktheids criterium, lager maximum verzekerd inkomen en de franchise) en andere kenmerken van de doelgroep (zelfstandigen zijn ten opzichte van werknemers gemiddeld genomen ouder). Op basis hiervan is de verwachting dat jaarlijks ongeveer 6.100 van de bovengenoemde 1,2 miljoen zelfstandigen langdurig arbeidsongeschikt raken én recht krijgen op een Baz-uitkering; we verwachten dat het structurele bestand zo'n 76.000 mensen betreft.

UWV
Per Regio?

Zoals?

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

Bijlage II - De wijze waarop private verzekeraars rekening dienen te houden met een eventuele extra beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd

- In het wetsvoorstel is opgenomen dat een verzekerde mag uitstappen naar een private verzekeraar – opt-out – indien de private verzekering ten minste *dezelfde premie* vraagt en ten minste *vergelijkbare dekking* biedt als de publieke verzekering.
- Omdat de publieke verzekering dekking biedt tot de AOW-gerechtigde leeftijd, dient de private verzekeraar ook tot de AOW-leeftijd dekking te bieden.
- De vraag is of in het wetsvoorstel voor de private verzekeraar reeds de gevolgen moeten worden ondervangen voor de *mogelijke* situatie dat een toekomstige wetgever een *beleidsmatige* verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd doorvoert, bovenop de door het CBS te berekenen stijging van de levensverwachting. Dus dat – als fictief voorbeeld – Nederland net als Denemarken onlangs de AOW-gerechtigde leeftijd sterk verhoogt middels een wetswijziging.
 - Voor het publieke stelsel en de daarin verzekerde zelfstandigen zal een dergelijke beleidsmatige verhoging niet tot problematische gevolgen leiden: wij gaan ervan uit zij dan tot de gewijzigde AOW-gerechtigde leeftijd een uitkering zullen krijgen. Door de omslagfinanciering zal de publieke premie pas gaan stijgen vanaf het moment van inwerkingtreding van de extra beleidsmatige verhoging.
 - De private premie wordt in tegenstelling tot de publieke premie echter individueel vastgesteld, conform het rentedekkingsstelsel. Dat houdt in dat de private verzekeraar reeds bij het aangaan van de verzekeringsovereenkomst het individueel te verzekeren risico in beeld moet brengen en daarop de premie moet baseren.
- Verzekeraars kunnen naar verwachting en eigen zeggen op basis van de huidige 2/3-koppeling een goede inschatting maken van de mate waarin de AOW-leeftijd stijgt en dat in de aan verzekerden te vragen premie verdisconteren.
- De vraag is in hoeverre private verzekeraars bij het aangaan van de verzekeringsovereenkomst ook reeds rekening kunnen en moeten houden met een eventuele verdergaande beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd.
- In dat verband stellen we het volgende voor ten aanzien van verzekeringspolissen die al zijn afgesloten op het moment van de beleidsmatige verhoging.¹ Geregeld wordt dat verzekeraars de AOW-gerechtigde leeftijd dienen te volgen, maar niet meer dan de 1-op-1 koppeling aan de levensverwachting als de AOW-gerechtigde leeftijd in de toekomst beleidsmatig sterker wordt verhoogd dan de huidige 2/3^e koppeling.
- Het doel hiervan is de beste balans: het maakt voorzienbaar tot welke leeftijd verzekeraars dekking moeten bieden, het verkleint de kans op toekomstige AOW-gaten en beperkt de kosten voor privaat verzekerde zelfstandigen.
- Gezien de ongebruikelijkheid van dit vraagstuk hebben we aanleiding gezien om dit aan u voor te leggen, inclusief de voor- en nadelen.
- Voordelen:
 - Door een AOW-gerechtigde leeftijd die niet verder gaat dan de 1-op-1-koppeling hebben verzekeraars een duidelijk referentiepunt om het risico van toekomstige beleidsmatige verhogingen van de AOW-leeftijd in te prijzen in de premie.
 - Daardoor is er waarschijnlijk een zeer beperkte opslag op de premie nodig die verzekeraars rekenen voor een opt-out-verzekering, en wordt daarmee het onnodig door de zelfstandige betaalde – indien de AOW-leeftijd niet wordt verhoogd – ook beperkt.
 - Door de begrenzing van het risico van toekomstige beleidsmatige verhogingen van de AOW-gerechtigde leeftijd blijft er grotendeels een gelijk speelveld tussen publieke en private markt. In het publieke omslagstelsel wordt bij de premiestelling immers (nog) geen rekening gehouden met een toekomstige beleidsmatige verhoging van de AOW-gerechtigde leeftijd, maar in beginsel vanaf het moment van de daadwerkelijke verhoging. De private premie wordt in tegenstelling tot de publieke premie echter vooraf individueel vastgesteld, conform het rentedekkingsstelsel.
- Nadeel:
 - Door nu te regelen dat de verzekeraar alleen rekening hoeft te houden met een stijging die niet verder gaat dan de 1-op-1-koppeling, kan later een AOW-gat ontstaan.

¹ Voor nieuwe verzekeringspolissen geldt onverkort de dan gewijzigde AOW-leeftijd.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.

De toekomstige wetgever dient dat ofwel te aanvaarden, ofwel daar een oplossing voor te zoeken. Daarmee wordt geen volledige zekerheid aan (privaat) verzekerde zelfstandigen dat ze te allen tijde tot de AOW-gerechtigde leeftijd verzekerd zijn.

- o Daarmee wordt in het wetsvoorstel in geval van toekomstige beleidsmatige verhoging van de AOW-leeftijd op beperkte wijze het uitgangspunt verlaten dat de opt-out ten minste een *vergelijkbare dekking* moet bieden als de publieke verzekering. Het is ongebruikelijk om vooruit te lopen op een onzekere beslissing van de toekomstige wetgever.
 - o Het regelen van deze optie zou kunnen impliceren dat verzekeraars met andere wetswijzigingen die relevant zijn voor de dekking die zij moeten bieden, geen rekening hoeven te houden. Het precedent dat hiermee gecreëerd wordt, maakt toekomstige wijzigingen van de BAZ (en zelfs andere regelgeving) lastiger.
 - o Hoewel de begrenzing tot aan de 1-op-1-koppeling al als optie in de versie voor internetconsultatie was opgenomen en vooralsnog geen opmerkingen heeft opgeleverd, is niet uitgesloten dat het nu expliciet opnemen daarvan vragen kan oproepen.
- Het Verbond van verzekeraars is akkoord met deze 1-op-1-koppeling.

Daarom link met AOW
hier
problemen

Zeggen dat we hebben geleerd
uit Verkeken. Benoemen in
m.v.t.

- Discussiepunt: misschien
expliciet maken dat 1-op-1
koppeling al in Int. Cons.
STONO. en ons los staat
van R.A. ook als dat van
tafel geleerd, is dit verstaan
om te doen.

Deze pagina bevat geen opmerkingen.